

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malompari érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja

Megjelenik hetekint vasárnap	Megjelenési ára: évenként 10 frt. félévére 5 frt. Hirdetések árszabály szerint.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Erzsébet-ter 19.
------------------------------	---	--

BUDAPEST, 1891. AUGUSZTUS HÓ 9.

TARTALOM: Egyéneti közlemények. — Gabona-monopolium Németországban. — Ausztria-Magyarország gabonabevitele és kivitele 1890—1891-ben. — Kormánygizetéseket. — Műszaki apróságok. — Külföldiek. — Kereskedelmi és forgalom. — Statisztika. — Újszolgák közlemények. — Közlekedés és társalgás. — Védleti tudósítások. — Hirdetések.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

A lisztfajták kevesbítésére és typirozására vonatkozó egyezményhez — mely mindenféle egy a molnárszakkörökben mint a kereskedelem a legnagyobb érdekét illeti fel — immár több nevezetesebb vidéki malomállattal is hozzájárul s az utóbbiak maguk értesítették az egyezmény elfogadásáról több vidéki társakat, körleveiben szólítva fel azokat is hasonló elhatározásra. Megjegyzendő, hogy ezen egyezmény teljesen önálló létezővel bír, és hogy a malomoknak az egyezményhez való hozzájárulása vonatkozó felszólítás, illetőleg meghívása felül kizárólag az egyezményezett malomok teljes illés határára, és egy a typirozott lisztből való minták küldése felett is egy külön typlégyelő-bizottság intézkedik. A malomegyesület e szerint mintákat kerő leveleket vagy hozzájárulásra vonatkozó jelentésekkel éppen csak közvettelt és a malomegyesület közegét (önök-ség, igazgató-választmány) mint ilyenek az egyezmény ügyére semmiféle befolyást nem gyakorolnak.

Gabona-monopolium Németországban.

A gabonakereskedelmnek az állam által való monopolizálása Németországban komoly megfontolás tárgyát képezi és bármily változástulennek lássák a dolog első tekintetre, mégis meg kell vallanunk, hogy ott, hol oly burzalommal vannak azon, hogy minden vasuti vonalat állomástanak, a hol egy néhány év előtt még szintén hihetetlenek tartott 70 márkányi magas adóttal van érvényben 1 hl. szeszre és a hol oly nagy hajlandósággal kezédkönnak a szocietális mozgalommal, a gabona-kereskedelem állomástusa nem tartozik a merő lehetetlenség köre. A »B. B.-C.« ezen — mint mondtuk, megfontolás tárgyát képező — témáról a következőket írja:

»Middin 1887-ben a gabonávanak utolsó felmérése a kormány által javaslata hozottak, az országgyűlés körében azt óhajtották, hogy a rozsám nem szabassék oly magasra mint a búzavám. A rozs a szegény ember gabonája és azért nagyon természetesen tünhetik fel az emeltet indítvány. Az indítvány nyilvánoson nem létezt megbeszédés tárgyává. Állítólag különös technikai nehézség léteznék egy ilyen megkülönböztetésnek a gabonávanom belül való érvényesítése tekintetében. Valószággal azonban egészen más okok voltak irányadók. Rozsot nálunk főképpen és csaknem kizárólag egyedül Oroszországból hoznak be és arra, hogy az orosz gabonát kiméjlik, hogy a védámások nyelvére szájunk, a kék azt hiszik vagy legalább el szeretnék hinni, hogy a külföld viseli a vámost — valóban nem volt semmi ok. Így tehát abban maradt a dolog, hogy a rozsám és a buza-

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntag	Pränumerationspreis: ganzjährig fl. 10, halbjährig fl. 5. Inserate nach Tarif.	Redaktion und Administration Budapest V., Elisabethplatz 19.
-------------------------------	--	--

BUDAPEST, 9. AUGUST 1891.

INHALT: Verbandsnachrichten. — Getreide-Monopol in Deutschland. — Getreide-Import und Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890—1891. — Legislationsches. — Technische Mittheilungen. — Vermischtes. — Handel und Verkehr. — Statistik. — Landwirtschaftliches. — Verkehrs- und Tarifwesen. — Marktberichte. — Inserate.

VERBANDSNACHRICHTEN.

Der Convention betr. Sortenreduction und Mehlyprüfung, welche allenthalben das größte Interesse der mülnerischen Berufskreise und des Handels wahrhaft, sind namentlich auch schon die namhaften Provinzmühlen-Elabbeser Ungarns beigetreten und haben diese letzteren selbst mittelst Circular ihren Beitritt den übrigen grösseren Provinzmühlen mitgetheilt und dieselben zur gleichen Entscheidung eingeladen. Es ist zu bemerken, dass diese Convention ihre eigene selbstständige Geschäftsführung hat, und dass über die Einladung und Aufforderung von Mühlen zum Beitritt ausserordentlich das Plenum der conventionirten Mühlen entscheidet, sowie dass über die Musterzusendung von Typenmehlen ein besonderes Typen-Aufsichts-Comité verfügt. Der Verband selbst kann daher Anfragen wegen Muster und Anmeldungen wegen Beitritt lediglich nur vermitteln und haben die Verbands-Organen (Präsidium oder Directions-Ausschuss) auf die Conventions-Angelegenheiten keinerlei Einflussnahme.

Getreide-Monopol in Deutschland.

Die Frage der Monopolisirung des Getreidehandels durch den Staat bildet den Gegenstand erster Discussion, und so un-wahrscheinlich die Sache auf den ersten Blick aussieht, muss man sich doch sagen, dass dort, wo man mit solchem Eifer daran ist, alle Schienenwege zu verstaatlichen, wo eine vor wenigen Jahren noch für ebenso ungläublich erachtete hohe Branntweinsteuer von Rm. 70 per hl. eingehoben und mit so viel Convinenz mit der socialistischen Bewegung geliebäugelt wird, auch eine Verstaatlichung des Getreidehandels nicht zu den baaren Un-möglichkeiten zählt. Der »P. T.-C.« schreibt zu diesem — wie gesagt, in Erwägung stehenden — Thema:

»Als im Jahre 1887 die letzte Erhöhung des Getreidezolles regierungsgewissig beantragt wurde, war in der Mitte des Reichstages in Anregung gebracht worden, den Roggenzoll nicht so hoch zu stellen, wie den Weizenoll. Der Roggen ist das Korn des armen Mannes, und deswegen lag der eben erwähnte Vor-schlag nahe genug. Es kam nicht zur öffentlichen Erörterung. Angehlich sollte es besondere technische Schwierigkeiten geben, eine solche Differenzierung innerhalb des Getreidezolles durchzuführen. Thatsächlich sind wohl ganz andere Gründe ausschlaggebend gewesen. Roggen wird bei uns vorzugsweise und beinahe ausschliesslich aus Russland bezogen, und gerade das russische Getreide zu schenken — um in der Anstruckweise der Schutz-zölle zu reden, welche glauben oder wenigstens glauben machen wollen, dass das Ausland den Zoll trägt — lag gewiss keine Veranlassung vor. Es blieb deshalb dabei, dass der Roggen-zoll dem Weizenoll gleich sein soll, nämlich Mark 5 per q. In-

vám egyenlő nagy, tudniillik mázsánként 5 márká. A német-osztrák kereskedelmi szerződésben, miként tudjuk, ki volt kötvé, hogy az Ausztria-Magyarországból jövő gabona 3/50 márkányi vámmérséklést élvezzen. Ez a leszállítási csakis az ausztria-magyarországi eredetű gabonára érvényes, a mennyiben Oroszországgal külön megegyezés nem jön létre, a mire ez idő szerint a helyzetet itélve, nincs kilátás. Az orosz határon megmarad a vám 5 márká magasnak. Minthogy Ausztria-Magyarországból túlyomó mennyiségben buza, Oroszországból túlyomó mennyiségben rozs kerül bevételre, a német-osztrák kereskedelmi szerződés életbe lépése után a tényleges állapot valószínűleg úgy alakul, hogy a buza 3/50 márká, a rozs 5 márká vámost tartozik fizetni Németországba való behozatalánál. A rozs tehát, a szégyény ember gabonája, jobban meg lesz terhelve mint a buza. Jelenleg a buza és rozs ára közli különbség, a német piacokon szintegy mint a világpiacon, igen csekély. Folyó hó 1-én a berlini tőzsden buzáért 218—228, rozszért 212—221 márkát kértek pr. t. Ugyanazon napon helybeli árunk az ára szállítási minőségben buzára és rozszra ugyanaz volt, t. 1. 220 márká pr. t. A hamburgi gabonapiacoz, a hol határüzletekkel nem foglalkoznak, a megvámoltalan orosz és amerikai buzáknak az árfégyezése volt 162—182, megvámoltalan orosz és török rozs 170—178 márká pr. t. Amsterdamban 6/50 szállításra az ár, az ottani pénzüreket átszámítva, buzáért 174 márká, rozsnál 160/8 márká volt pr. t. Így tehát meg fog valósulni és részben már meg is valósult, hogy a fogyasztásnak módosítása fog beállni, hogy több buza fog fogyasztatni és helyette a rozs fogyasztása csökkenni fog. Ez a változás még nagyobb mértékű lesz, ha a vámnak feltett fokozása a rozs hátrányára meg fog történni. Ennek természetesen következménye a buza utáni kereslet fokozódásával az lesz, hogy a buza ára még jobban fel fog szállni, úgy, hogy az általános áremelkedés alapján a rozs ismét valamivel olcsóbb lesz mint a buza. Hogy mivel akarják ezt a viszonyt indokolni, azt nem értjük. Legelőször rendteltetéseknek kell azoknak lenni, melyek eléggé fontosnak arra, hogy a szociálpolitikai tekintetektől hátrébb sorítsák, a melyek megkövetelik, hogy a rozst mesterséges intézkedésekkel legalább jobban meg ne terheljük mint a buzát.

Azon panszokozások, melyek a magas gabonárák folyán keletkeztek, mint rendszeren, a gabonakereskedeleme utaltak mint az említett állapotok állítólagos kulfordására és a tőzsdei vádlottak azzal, hogy a gabonakereskedelmi felszított. Azelőtt ennek a vádnak épen az ellenkezőjét vetették a szemére megegyezések Azt mondják, hogy a gabonakereskedeleme és a tőzsde a mezőgazdaság iránti rosszkaraból és gyűlölethől annyira leonyomják a gabonárákat, hogy a mezőgazda mellettük meg nem élhet, saját termelési költségeit ki nem hozhatja. Az utóbbi panaszt most persze nem lehet felozni és még maguk azok is, a kik azt emlíni szerették, mert magos gabonárákat óhajottak volna, ezen kívánóságukat visszatartják, mert jelenleg nincsenek gabonakészleteik és ezért a magas gabonárák ebből a pillanatban nem felleknek érdekében. A jövőre nézve azonban semmi kértőlenség közt sem akarnak az árakra nyomást élelmezni, mert az arátás után nyereségre van kilátásuk. Az agrárokok ép ez okból ellenzik a német-osztrák-magyar kereskedelmi szerződést is, mert azzal a gabonáráknak 1/5 márkával való csökkentése járna. Eközben a nemzetgazdaság alchymistái szorgalmasan munkálkodnak. Az állam, illetőleg a birodalom segítségét kéri, hogy oly intézkedéseket tegyen, melyek a tőzsdei állítólagos befolyásolási ellen-szulyozni volnának alkalmasak. A brüsseli szociálista kongresszuson azt az indítványt fogják bevezetni, hogy a gabonakereskedeleme államosították és a magánüzletipar megszüntetessék.

dem deutsch-österreichischen Handelsverträge ist — wie man weiss — stipulirt worden, dass der Zoll für das aus Oesterreich-Ungarn bewinkommende Getreide eine Ermässigung auf Mk. 3/50 erfährt. Diese Herabsetzung gilt nur für das Getreide österreichisch-ungarischer Provenienz, wofür nicht mit Russland eine besondere Vereinbarung getroffen wird, wozu augenblicklich allem Anscheine nach keine Aussicht vorhanden ist. An der russischen Grenze behält der Zoll seine Höhe von Mk. 5. Da aus Oesterreich-Ungarn vorwiegend Weizen, aus Russland vorwiegend Roggen herüberkommt, so stellt sich nach dem Inkrafttreten des deutsch-österreichischen Handelsvertrages das thatsächliche Verhältniss voraussichtlich so, dass der Weizen Mk. 3/50, der Roggen Mk. 5 Zoll bei seinem Eintritt in Deutschland zu zahlen hat. Es wird also Roggen, das Getreide des armen Mannes, schwerer belastet, als der Weizen. Zur Zeit ist der Unterschied zwischen dem Roggenpreise und dem Weizenpreise sowohl auf den deutschen Märkten, wie auf dem Weltmarkte sehr gering. Am 1. d. M. wurden an der Berliner Börse für Weizen Mk. 218 bis Mk. 228 pr. t. für Roggen Mk. 212—221 gefordert. Am nämlichen Tage war der Preis für Locwaare in Lieferungs-Qualität der gleiche für Weizen wie für Roggen, nämlich Mk. 220 pr. t. Auf dem Hamburger Getreidemarkt, wo ein Terminhandel nicht besteht, lautete die Notirung für unverzollten russischen und amerikanischen Weizen auf Mk. 162—182, für unverzollten russischen und türkischen Roggen auf Mk. 170—178 pr. t. In Amsterdam stellte sich der Preis für Herbestlieferung unter Umrechnung der dortigen Notirungen bei Weizen auf Mk. 174, bei Roggen auf Mk. 166/8 pr. t. Es wird somit zur Wahrheit werden, ist zum Theil schon zur Wahrheit geworden, dass eine Consumverschiebung eintritt, dass man mehr Weizen als bisher und dafür weniger Roggen braucht. Diese Consumverschiebung muss eine noch grössere werden, wenn die oben erwähnte Differenzirung des Zolles zu Ungunsten des Roggens eintritt. Die selbstverständliche Folge hiervon ist bei der gesteigerten Nachfrage nach Weizen eine weitere Erhöhung des Weizenpreises, so dass auf der Basis einer allgemeinen Preiserhöhung der Roggen sich wieder etwas billiger stellt, als der Weizen. Wie man dieses Verhältniss rechtserfülligen will, ist uns unklar. Es müssen Rücksichten allerersten Ranges sein, welche bedeutsam genug sind, um die socialpolitischen Rücksichten zu überwiegen, welche verlangen, dass man den Roggen durch künstliche Massnahmen wenigstens nicht noch mehr als den Weizen belastet.

Gegenüber den Klagen, welche durch die hohen Getreidepreise hervorgerufen worden sind, hat man, wie üblich, auf den Getreidehandel als den Urheber der beklagten Verhältnisse hingewiesen und der Börse die Schuld gegeben, dass sie die Getreidepreise in die Höhe treibe. Früher war es die entgegengesetzte Klage, welche man an dieselbe Adresse richtete. Getreidehandel und Börse sollten aus Bosheit, aus Hass gegen die Landwirthschaft den Getreidepreis so drücken, dass der Landwirth dabei nicht bestehen könnte, nicht auf seine Productionskosten komme. Letztere Klage kann freilich jetzt nicht laut werden und diejenigen selbst, die sie sonst zu ziehen liebten, weil sie hohe Getreidepreise wünschten, lassen diesen Wunsch jetzt zurücktreten, weil sie zur Zeit keine Getreidevorräthe besitzen und demgemäss an hohen Getreidepreisen kein augenblickliches Interesse haben. Doch für die Zukunft wollen sie unter keinen Umständen einen Preisdruck herbeiführen, denn nach der Ernte steht ihnen Gewinn in Aussicht. Die Agrarier sind deshalb auch Widersacher des deutsch-österreichischen Handelsvertrages, weil dieser eine Herabsetzung des Getreidepreises um Mk. 1/5 pr. q. bedingt. Inzwischen sind die Alchymisten der Volkswirthschaft fleissig bei der Arbeit. Sie rufen den Staat oder vielmehr das Reich zur Hilfe, damit dieses Einrichtungen treffe, welche den angeblichen Einfluss der Börse neutralisiren. Auf dem internationalen Socialisten-Congress in Brüssel soll der Antrag gestellt

A szociálisták ezzel a gabonaszpekuláció ellen akarnak sikra szállni. Különös, hogy az agráriusok, legalább egy részük, ezen szociáldemokrata óhajoknak egy részeit magukévá tették. A badeni adelsheimi földműveseknek egy f. évi április hóban Bismarcknál járt küldöttsége a gabonabeviteli kereskedelem egyeduralmának hátráltatása mellett emelt szót. Ezek az agráriusoknak voltak elvártatott, a kik ezt az indítványt tárgyalásra alkalmassnak nyilvánították és azt állították, hogy egyetlen és a hivatalos lapban képes volna a megzavart gabonabevittelt ismét helyreállítani és armérséklő hatást idézni elő. A legsajátosabb ebben a dologban azonban az, hogy ezen indítvány által alacsonyabb kenyérrárat, az agráriusok pedig ugyanezen eszköz által magas gabonárakat vélnék elérhetni.

Nyilvánvaló, hogy csak az egyik párt járhat a helyes uton és mi azt hisszük, hogy az agráriusoknak van igazuk. A gabonakivitteli kereskedelem államosításának csakis áremelő hatása lehetne. Mellőzzük annak fejtegetését, hogy mi mindent lehet az egyeduralmi intézmények ellen egyáltalában felhozni. A gabonabevitteli monopólium behozatalánál, bármennyire vezessen az a szándék, hogy a gabonárakat leszállítsuk, a birodalom pénzügyi szükséglete mindig azt hozza magával, hogy a birodalom a gabonakereskedelemtől minél többet akarna nyerni. Ugy járniak vele mint a vasutak államosításával. Mikor ez folyamatban volt szintén azt mondták, hogy az állam a vasutakban első sorban mindig csak forgalmi eszközöket, nem pedig kereseti intézményeket fog látni. Az állam igénye azonban minden reform utjában akadályt képez, melyhez ez a reform a bevételeknek — habarcsak ideiglenes jellegű — csökkenésével jár. Ugyanez a viszony még fokozottabban mértékben fogódni ké a gabonabevitteli monopóliummal tételrel, mert ennél még a mezőgazdasági érdekekre való tekintet is számba jönne. A belföldi termelő az árat a bevitteli gabona ára szerint szabhatná meg és minél drágábban bocsátaná az állam behoizott gabonáját áruba, annál magasabb lenne a belföldi termés ára, annál nagyobb a belföldi mezőgazdaság haszna. Tekintve azonban azt a messzemenő gondoskodást, melylyel nálunk a mezőgazdaságot ápolják, — megjegyezzük, hogy nem ellenézzük az ilyen gondoskodást magát, hanem csak annak eddig nálunk szokásban volt formája ellen emelünk kifogást — a következők mint már emeltük, az lenne, hogy a gabona-árak megtartának emelkoldi irányzatukat és az emelkedés még gyorsabb mértékű volna.

Mindezen rossz állapotok, a melyek már eddig nyilvánultak és ezután még étesebbé lenni fegyvetnek, az első hibának a következményei, mely akkor követelteti el, mikor a gabonavedvényeket behozták. Minden kárhatalos, melylyen ezen kedvezőtlen állapotokat illetik, annak terhére esnek, a ki az első hibát ekövette. A jelenlegi kormány egy örökségnek kényszerítő uralma alatt áll, melyet át kellett vennie, a nélkül, hogy válogathatott volna. A kormány a legnehezebb feladatok előtt áll, mert egymással ellenkező dolgokat kell egyszerre követnie. Ha azt eléri, akkor csaknem lehetetlen valósít meg.

Ausztria-Magyarország gabonabevitele és -kivitele 1890—1891-ben.

Az osztrák es. kir. kereskedelmi ministerium statisztikai szakosztályának Ausztria-Magyarország beviteléről és kiviteléről 1890/91-ben szóló legutóbb megjelent kimutatása szerint volt a

werden, den Getreidehandel zu verstaatlichen und die Privatbäckerei aufzuheben. Die Sozialisten wollen damit der Getreidespekulation entgegenzutreten. Seltensamerweise haben Agrarier wenigstens einen Theil dieser sozialdemokratischen Wünsche sich zu eigen gemacht. Eine Petition der Bauern von Adelsheim in Baden an den Fürsten Bismarck vom April d. J. sprach sich zu Gunsten der Einführung eines Monopols für den Getreide-Einfuhr-Handel aus. Es waren Allirthe der Agrarier, welche diesen Vorschlag für discutabel erklärten und versicherten, dass ein einziger Artikel im Reichsanzeiger die gestörte Getreide-Einfuhr sofort wieder herstellen und eine presernässige Wirkung ausüben würde. Das Seltensame aber ist, dass die Sozialisten durch ihren Vorschlag niedrige Preise für das Brod zu erzielen denken, während die Agrarier durch dasselbe Mittel hohe Getreidepreise zu erreichen hoffen. Offenbar kann nur der eine Theil auf dem rechten Wege sein; und wir glauben, dass die Agrarier es sind. Die Verstaatlichung des Getreide-Ausfuhr-Handels würde nur in der Richtung einer Preissteigerung wirken können. Wir ersparen uns auszuführen, was unseres Erachtens gegen Monopol-Einrichtungen überhaupt zu sagen ist. Man mag bei Einführung des Getreide-Einfuhr-Monopols für das Reich noch so sehr die Absicht haben, — den Getreidepreis niedrig zu stellen, — das Geldbedürfniss des Reiches würde immer dahin drängen, dass das Reich am Getreidehandel möglichst viel zu verdienen sucht. Es würde hier gehen, wie bei der Verstaatlichung der Eisenbahnen. Als diese im Werke war, versicherte man gleichfalls, dass der Staat in den Eisenbahnen in erster Reihe immer nur Verkehrseinrichtungen, nicht aber Erwerbsanstalten sehen würde. Das Staatsbedürfniss aber steht jeder Reform hindernd im Wege, sobald diese Reform überhaupt auch nur mit einer vorübergehenden Verminderung der Einnahmen verbunden ist. Dasselbe Verhältniss würde sich in noch erhöhtem Masse bei der Monopolisirung der Getreide-Einfuhr herausbilden, denn hierbei käme noch die Rücksicht auf das landwirthschaftliche Interesse in Betracht. Der heimische Producent könnte seinen Preis nach dem dem Import-Getreidepreise richten, und je theurer das Reich das importirte Getreide verkauft, desto höher würde sich der Preis des heimischen Productes stellen, desto höher der Nutzen der heimischen Landwirthschaft. Bei den weitgehenden Rücksichten aber, welche man bei uns der Landwirthschaft zollt, — wir bemerken hier, dass wir dorchaus nicht gegen eine solche Rücksichtnahme an sich, sondern nur gegen die bisher bei uns übliche Form derselben Einwendungen erheben — würde die Folge die von uns bereits erwähnte sein, dass die Getreidepreise steigende Richtung behielten und dass die Steigerung nur noch ein schnelleres Tempo nähme.

Alle diese Missstände, die bis jetzt bereits hervorgerufen sind und noch schärferer Weise hervorzurufen drohen, sind eine Folge des ersten Fehlers, den man beging, als man Getreideschutzzölle schuf. Alle Vorurtheile, die sich gegen diesen Missstand richten, fallen deshalb dem zur Last, der den ersten Fehler begangen hat. Die gegenwärtige Regierung steht unter dem Bann einer Erbschaft, die sie übernehmen musste, ohne wählen zu dürfen. Sie steht vor den schwierigsten Aufgaben, denn sie soll Entgegengesetztes zugleich verfolgen. Wenn sie dies erreicht, wird sie beinahe Unmögliches geleistet haben.

Getreide-Import und -Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890—1891.

Dem zuletzt erschienenen Ausweise des Statistischen Departements im k. k. Handelsministerium über den Import und Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890/91 entnehmen wir folgende Daten:

	bevitel		kivitel	
	1891 máj.	1890 máj.	1891 máj.	1890 máj.
<i>Buza</i>	523	1,130	396,557	122,520
Szerbiából	190	404		
<i>Ros</i>	33	6,908		
Szerbiából	2,035	16,473	10,438	28
<i>Liszt</i>	141	46	137,709	80,989

A folyó idény tizedik hónapjának gabonabevitelét és kivitelét feltüntetni fontl. táblázat a kivitelnek emelkedését mutatja a múlt év ugyanazon havához képest: hazán 2,445 q-lal, oroszban 10,410 q-lal, arabban 98,054 q-lal, tengeriben 4710 q-lal, zabbán 22,843 q-lal, lisztben 56,720 q-lal és ropészben 413 q-lal, máltában ötlenül 25,510 q-lal csökkent a kivitel.

A fent közölt számok nyomán egy összeháztalt nyújtunk alább az 1890—1891-iki gabonaidényre vonatkozó adatokból:

1890—1891. évi ausztria-magyarországi gabonaidény.

Gabonabevitel és kivitel 1890. évi augusztus 1-től 1891. évi május 31-ig.

	Bevitel		Kivitel	
	1890/91 aug.-máj.	1889/90 aug.-máj.	1890/91 aug.-máj.	1889/90 aug.-máj.
<i>Buza</i>	22,087	14,147	2,295,721	956,133
<i>Ros</i>	32,218	101,240	43,255	4,784
<i>Liszt</i>	671	359	1,365,794	1,114,697

Összes kivitteli kereskedelmünk adata — a bevittelt mind-egyik cikkünk a kivitteltől levonva — az idény tizedik hónapjában így álltak:

Budában a kivittelt többel 2.183.634 q, a megelőző idényben mutatkozott 941, 986 q-lal szemben.

Rozsban a kivittelt többel 11.037 q, tavaly a bevittelt tüntetett fel többel, és pedig 96,456 q-lal.

Lisztről 1.355.132 q-lal vettünk ki több, a megelőző esztendőben 1.111.338 q.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A kereskedelmi szerződés ügyében Svájezzel folyó tárgyalások, melyek mindjárt kezdettükben is nehézségekbe ütköztek, kritikus állapotba jöttek, úgy, hogy egyelőre sikeres eredményre gondolni alig lehet. A rendezés jól értesült »Frdbl.«-en így állásáról a következőket jelenti: »Miként jól értesült forrásból halljuk, az osztrák, német és svájci meghatalmazottak között egy új kereskedelmi szerződés megkötése ügyében folytatott tárgyalások a legutóbbi időben igen nagy nehézségekbe ütköztek, úgy, hogy kérdésessé lett, hogy a jelen időpontban megkötés egyáltalában lesz-e elérhető, ammi inkább, mivel tekintettel a rövid idő múlva Olaszországgal megkezdendő tárgyalásokra, a svájci szerződés megkötéséhez aránylag már kevés idő áll rendelkezésre. Hogyha bár ezen kérdésnek végleges elintézése csak a legközelebbi napokban fog megtörténni, mégis már most meg kell határozunk a svájci tárgyalások lehetséges megszakítás gondolatával. Ausztria, Németország és Svájc egységes eljárására Olaszországgal szemben egy kereskedelmi szerződés létrehozása érdekében, miként értesülünk, nem is gondoltak. Szintoly kevéssé feltek meg a valószínűleg az Olaszországgal való tárgyalások elhalasztásának híre, sőt ellenkezőleg itt szintegy, mint Berlinben és Rómában meg van az akarat hozzá, hogy ezen tárgyalások megkezdését siettesse. A hely, a hol ezek folytatattal fognak, ez órában még nincs végleg megállapítva.« A svájci szerződési tárgyalások kevésbé kedvező állásáról szóló hírek itt nem letek meg nagyon. Általánosan el voltak készvél rá, hogy Ausztria-Magyarországnak és Németországnak azon óhajátia, hogy Svájezzel egy kereskedelmi szerződést érjenek el, komoly természetű nehézségekbe fog ütközni, sánjaközött fog azonban kelteni, ha nem sikerülne a megtevő akadályokat legyözni. A fenálló eltérések természeté és összege felől mély hallgatás uralkodik; nem tudjuk,

	Import		Export	
	Mai 1891	Mai 1890	Mai 1891	Mai 1890
<i>Weizen</i>	523	1,130	336,557	122,520
aus Serbien	190	404		
<i>Roggen</i>	33	6,908		
aus Serbien	2,035	16,473	10,438	28
<i>Mehl</i>	141	46	137,709	80,989

Der vorstehende Ausweis über die Einfuhr und Ausfuhr von Getreide im zehnten Monate der laufenden Campagne weist für Weizen eine Zunahme des Exports um 214,037 q, für Roggen um 10,410 q, für Gerste um 98,054 q, für Mais um 4710 q, für Hafer um 22,843 q, für Mehl um 56,720 q und für Reisp um 413 q, dagegen für Malz eine Abnahme um 25,510 q gegen den gleichen Monat des Vorjahres auf.

Den vorstehenden Ziffern lassen wir nun eine Zusammenstellung der auf die Getreide-Campagne 1890—91 bezüglichen Daten folgen.

Oesterreichisch-ungarische Getreide-Campagne 1890—1891.

Getreide-Import und -Export vom 1. August 1890 bis 31. Mai 1891.

	Import		Export	
	Aug.-Mai 1891	Aug.-Mai 1890	Aug.-Mai 1891	Aug.-Mai 1890
<i>Weizen</i>	22,087	14,147	2,295,721	956,133
<i>Roggen</i>	32,218	101,240	43,255	4,784
<i>Mehl</i>	671	359	1,365,794	1,114,697

Die Ziffern unseres Gesamt-Aussenhandels — den Import vom Export bei jedem Artikel abgezogen — stellen sich im zehnten Monate der Campagne wie folgt:

In Weizen betrug unser Exportplus 2.183.634 gegen 941,986 q in der vorhergehenden Campagne.

In Roggen haben wir ein Exportplus von 11,037 q gegen ein Importplus von 96,456 q im Vorjahre.

In Mehl umfasst das Exportplus 1.355.123 gegen 1.111.338 q im Vorjahre.

LEGISLATORISCHES.

Die Handelsvertrags-Verhandlungen mit der Schweiz, die sich sofort schwerfälliger angelesen haben, sind in ein kritisches Stadium getreten, so dass vorläufig ein ein gedeiliches Resultat kaum gedacht werden kann. Das gewöhnlich gut unterrichtete »Frdbl.« meldet über den Stand der Angelegenheiten Folgendes: »Wie wir aus wohlinformirter Quelle erfahren, haben sich in den Verhandlungen der österreichischen, deutschen und Schweizer Delegirten in Bezug auf den Abschluss eines neuen Handelsvertrages in neuester Zeit so bedeutende Schwierigkeiten ergeben, dass es fraglich geworden ist, ob im gegenwärtigen Moment eine Verständigung überhaupt wird erzielt werden können, umso mehr, als im Hinblick auf die in kurzer Zeit aufzunehmenden Verhandlungen mit Italien für die Perfectiorung des Schweizer Vertrages nur ein verhältnissmässig kurzer Zeitraum mehr zur Verfügung steht. Wenn nun auch die definitive Entscheidung dieser Frage erst in den nächsten Tagen erfolgen kann, so muss man sich immerhin schon heute mit dem Gedanken einer möglichen Unterbrechung der Schweizer Verhandlungen vertraut machen. An eine gemeinsame Action Oesterreichs, Deutschlands und der Schweiz Italien gegenüber zur Erzielung eines Handelsvertrages, war, wie uns versichert wird, nie gekommen. Ebenso unrichtig ist die Meldung von einer angeblichen Hinausschiebung der Verhandlungen mit Italien, es besteht dem entgegen sowohl hier, wie auch in Berlin und Rom auch heute noch die Absicht, den Beginn dieser Verhandlungen möglichst spät zu beschleunigen. Der Ort, wo diese letzteren stattfinden sollen, ist bis zur Stunde noch nicht definitiv bestimmt.« Die Meldungen über den wenig günstigen Stand der Vertragsverhandlungen mit der Schweiz haben wenig überrascht. Allgemein war man darauf vorbereitet, dass der Wunsch Oesterreich-Ungarns und Deutschlands, mit der Schweiz zum Abschluss eines Handelsvertrages zu gelangen, Schwierigkeiten erster Natur begegnen werde, sei, wird jedoch Bedauern hervorgerufen, wenn es nicht zwingen sollte, die vorhandenen Hindernisse zu meistern. Ueber die Natur und die Summe der bestehenden Differenzen waltet tiefes Schweigen, wir wissen nicht, ob es möglich ist, einen Ausgleich in kurzer Zeit herbeizuführen, aber wir können nicht denken, dass die Schuld für die bisherige Resultatlosigkeit an Oesterreich-

hogy lehetséges lesz-e rövid idő alatt meggyezést elérni, de nem hiszünk, hogy az eddigi eredménytelenségnek oka Ausztria-Magyarország vagy a német birodalom volna. Mindkét birodalom óhajtja a szerződés jóváírása újra felelősséghatározást érdekelni, a svájci közérdekeknek, nemcsak maguk számára óhajtják azt, hanem valamennyi közepurlopi állam érdekében is, és ép ezért van okunk a Biesenben folytatott tárgyalások sikertelenségének okát a svájci közérdekeknek keresni. Svájcnak, mint tulajdonképpen a német iparúzó államnak, volna oka a protillib-renszerrel szemben állást foglalni, mely kézzimrárt mélyen sújtja és neki van legkevésbé oka rá a fontos foglászati területekkel való meggyezést megbeszélteni. Ez ép azért nem is megoldandó a reánsági, hogy a szövetséges kormány a védvámok táfia liderezyomásától magát meg fogja szabadítani és mindent el fog követni, hogy az európai kereskedelmi politikában beállított racionalis változást előmozdítsa.

MŰSZAKI APRÓSÁGOK.

Hengerszékkel örök malomokat Schaumburg-Lippeban az ottani biztosító-társulat nem biztosítanak. Erre a »Müller-Zeitung« azt jegyzi meg, hogy ilyen »szöpot« a »menyek birodalmának« is tisztára válnék. Mi eme közleményt valószínűsítünk, sőt *lehetetlennek* tartjuk, miután a hengermalomoknak a biztosítóshál való illetén kizárása a malomzatban való teljes járattalanságra s a tényleges eredményeknek figyelmen kívül hagyására van. Tudvalevő, hogy a hengerszékkel az örés alatt való felmelegedés sokkal csekélyebb mint a kőfaratoknak, modern malomokban tehát inkább van kizárva a veszély, mint a tiszta körlésnél, fölfele, hogy a tisztítógépek jól működnek. Sokkal többre becsülik a német intelligenciát, semhogy ilyen ostobaságot hinniék!

KÜLÖNFÉLEK.

Érdekes kiállítást rendez a párisi molnársókola a f. évi szeptember hó 15., 16., és 17-én megtartandó vetőmagvásár alkalmából. Ezen kiállításon (a kereskedelmi tözde külső csarnokában) képviselve lesz: I. Franciaia és idegen galonafajták, valamint örlemények. II. Malomszerzők és a tisztításra, örésre, pütlésre, osztályozásra és egyéb műveletre szolgáló eszközök, malomherendéztek (tervek, örési diagrammok, motorok, forrázó-áttek, vezetése és világításra szolgáló villamos gépek, lenesre szolgáló fagyók és olajok. — Zsákok, ponyvák és kötelek. Mérészők, tüzelő, jelző- és tüzelőkészülékek stb. III. Súlyeszközök, súlyok, kemencék, tisztítóalkal készületek stb. IV. Vegyesek: megágyasodási malomok, vízvizitáló készületek, elvatorok és gőzgépek stb. Mindegyik üzemhez villamos motorok fognak felállítani, a melyek a molnársókák alkalmat szolgáltatni vannak hivatva arra, hogy az erőtávítási és vezető-berendezéseket tanulmányozhassák. Számos részvételi bejelentés folyt már be és az érdeklődők helyek kijelölése végett *Léonore* urhoz forduljanak, à l'Ecole de Meunerie, Bourse de Commerce, Paris.

Uj molnárszövetkezet van alakulóban az észak-amerikai Egyesült-Államokban ilyen cím alatt: »The Millers Ligue of the United States«, a melynek czéjja az volna, hogy a lisztkülömbények gyors szállítást eszközölje ki az ország belsejéből az odvaltó és külföldi kikötő felé, a csomosomek tekintetében azoknak jobb és határozottabb szövezését kívinni, a lisztvitelt a vevők kívánásainak a lehetőségig való teljesítése, gyorsabb elszállítás és jó csomagolás által ennéni, uj foglászati helyeket keresni a lisztkereskedelm számára, valamint az ország molnársókáit érdekelni minden irányban óvni.

A S. angol molnárszövetkezet s egyttal az angol- és oroszajgi malom-egyesületnek 14. évi közgyűlése múlt hó 7., 8. és 9-án tartott meg a gyönyörű fekvésű, régi s iparos Northampton városában. Nem akarunk rég mondottakkal ismelti, különben az ország megszövezését örzetek kellene kifejezést adnunk, mely az ily magas fokon álló magyar malomipar ózsinete barátjának szívét ellepi a franciaia, angol, német, sőt még a bécsi s ujabb időben még az orosz molnárszövetkezetek érdekes jelentési-

Ungarn oder dem Deutschen Reiche liegt. Beide Monarchien wünschen das Wiederauflösen der Vertragspolitik mit möglicher Schonung aller Interessen, sie wünschen dieselbe nicht nur für sich, sondern für alle mitteleuropäischen Staaten, und eben deshalb haben wir den Grund für den Misserfolg der in Wien eingeleiteten Verhandlungen bei der schweizerischen Republik zu suchen. Die Schweiz, die vornehmlich ein industrielles Land ist, hätte alle Ursache gegen das Prohibitivsystem Front zu machen, welches ihre Manufacturen schwer schädigt, und sie hat zu wenigsten die Verständigung mit wichtigen Absatzgebieten zu erwachen. Wir geben daher auch die Hoffnung nicht auf, dass die Bundesregierung sich von dem Biegepunkt des schutzlosen Tarifs frei machen und Alles aufbieten werde, um die rationelle Wandlung in der europäischen Handelspolitik fördern zu helfen.

TECHNISCHE MISCELLEN.

Mühlen mit Walzenstühlen werden nach dem »Deutschen Müller« in Schaumburg-Lippe von den Versicherungs-Anstalten nicht versichert! — Hierzu macht die »Müller-Zeitung« die Bemerkung, dass dieser »Zopf« dem »Reiche der Mitte« zur Ehre gereichen würde. — Wir halten diese Mittheilung einfach für *unmöglich*, weil eine solche Ausschliessung der Walzmühlen die krassste Unkenntnis der Müllerei und ein Verkennen der factischen Resultate bedeuten würde, nachdem bekanntlich gerade bei Walzen eben weniger ein Warmmahlen oder Heisslaufen vorkommt, als bei Steinen, eine Gefahr in modernen Mühlen daher mehr ausgeschlossen ist, als bei reiner Steinmüllerei, vorausgesetzt, dass die Patzerlei ihre Schuldigkeit that. Aus Achtung vor unseren Brüdern im deutschen Reiche wollen wir an diesen Bildeisinn nicht glauben!

VERMISCHTES.

Eine interessante Ausstellung veranstaltet die Pariser Müllersökole anlässlich des Pariser Saatenmarktes am 15., 16. und 17. September. Auf dieser Ausstellung (im äusseren Raum der neuen Handelsbörsen) werden vertreten sein: I. Französische und fremde Getreidesorten, sowie Mahlproducte. II. Mühlenleihen und Werkzeuge zur Reinigung, Zermahlung, Beutlung, Sortirung und sonstiger Verarbeitung. Pfläne für Mühlenrichtung, Mahldiagramme, Motoren, Siede-kessel: Apparate für Electricität in Bezug auf Leitung und Beleuchtung. — Fürs Einfüllen dienende Talgorten und Oele. — Sacke, Decken und Stricke. — Wägageparatte, Feuer-, Signa- und Löschapparate, etc. III. Bäckerei-Utensilien, Backtöpfe, Ofen, Mehlpöhrapparate etc. IV. Diverse: Landwirthschaftliche Mühlen, Wasserreinigungs-Apparate, Elevatoren, Moloren etc. Für alle Betriebe werden elektrische Motoren installiert, welche den Müllern Gelegenheit bieten sollen, die Kraftübertragungs- und Leitungs-Vorrichtungen zu studiren. Zahlreiche Betheiligungs-Anmeldungen sind schon eingelaufen und die sich hierfür Interessirenden haben sich behufs Raumzueilung an Herrn *Léonore*, à l'Ecole de Meunerie, Bourse de Commerce in Paris zu wenden.

Ein neuer Müllerverband soll in den Vereinigten Staaten von Amerika unter dem Namen: »The Millers Ligue of the United States« gebildet werden, dessen Ziele gehen dahin, einen schnelleren Transport der Mehlsendungen aus dem Innern nach den heimischen und auswärtigen Seehäfen zu bewirken, bezüglich der Comossements eine bessere und bestimmtere Fassung zu erlangen, den Mehlexport durch möglistes Eingehen auf die Wünsche der Käufer, durch rascheren Versandt und gute Verpackung etc. zu fördern und neue Absatzgebiete für den Mehlerverkauf ausfindig zu machen, sowie die Interessen der heimischen Müller nach jeder Richtung wahrzunehmen.

Der 8. englische Müllertag und zugleich die 13. Generalversammlung des National-Verbandes der britischen und irischen Müller wurde am 7., 8. und 9. Juli abgehalten, und zwar diesmal in dem schön gelegenen, alten und industrireichen Städtchen Northampton. Wir missten oft Gesagtes wiederholen, wollen wir sagen, was für ein beschämendes Gefühl es in jedem, für die ungarische Müllerei warm Fühlenden erweckt, wenn er

nek olvasására, a mellett gondolva azon siri eszűre, mely nálunk arkolódik! Pedig meg vannak nálunk is az elemert szakemberek, a kik bizony észre vévők iparunknak és hazánkunk! De visszafojtok ebbeli érzelmeinket és csak azt akarjuk megmutatni, hogy mit csinálnak mások, a kik pedig fölöttébb tanultak s egyet-mást még mindig tanulhatnak. A kongresszusban résztvettek, mind rendezés, molnárok és egyéb malomrendeltek, urak és hölgyek; a hivatalos lista 180-at említi. A program most is ép oly gyakorlati, mint tanulságos volt. Az elnök s a titkár visszapiantásaiakban az igazgató tanácsnak, előnyös tűbiztosítási feltételek előlévására, s egy hivatalos vezérig. alkalmazására irányuló működését adták elő. A 1. pontot illetőleg egy nagy biztosítási társulat jelenlévő képviselője azon ajánlatot tette, hogy az általa képviselt társaság az egyesületi tagok malmainak biztosítását a következő feltételek mellett hajlandó elfogadni. Egy öránként 5 zsák termelő képességű malom fizet 8 shilling cent-ját után és ha a termelés öránként 5 zsákot nem ér el, analyzer 6 pence fölülzárással hány zsákkal kevesebbet ör. Az a ny megállapított árból a társaság 10%-ot enged el minden a malomegyesület révén benyújtott biztosítási összegből s azoknál közelebb magát még 5%-ot a malomegyesület pénztárába befizetni. Ezen ár még öreghibidő oly malomoknak, melyek nagyobb mértékben tűvesztések, míg tetemes árrendelgetés helyez kikülső azon malomoknak, melyek jól berendezett tűzőlő-készülékkel bírnak. Delatánonként azonban most is, mint a megelőző években egyes tagok tagok fölvezéseket tartottak, melyek az nagok kiváló praktikus gondolatmenetéről tanusodnak, a felolvasás tárgya ugyászólván megrendelve volt a rendező bizottság részéről. Az első felolvasás tárgya volt: »Kutatások a liast zsidóinak vonatkozásig, mely kimerítően a jövő számban hozni szándékoznak. A második felolvasás tárgya volt: »A hazánkban állított szót és ügyételen». Vizsgálat nem tartott az ideig; a hivatalos tárgyi állás befutése szándékoltatik, hogy ugy azután az egyesület tagjai külön kikülsőnél a feldolgozandó gabonanevet meg vagy esztajfajok hivatalból vegyelemzetet-hen; a mi néha nagyon kívánatos. Ünnepegyességek a város-házban és kirándulások (Shakespeare házat is meglátogatták) berekesztették a közgyűlést. Ez idei előnök Westley ur lett.

KERESKEDELEM ÉS FÖRGALOM.

Uj postai szabály. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a czimszalagokon, levélbirtokokon a tulajdonképeni czimen kívül a nevet és állást, lakást vagy czéget illető megjelölés is megengedhető nyomtatásban vagy képen. E megjelöléseket egy a czimlapon mint a boríték hátsó lapján lehet alkalmazni, de a borítéknak eskis felső oldalán s a borítéknak legfeljebb egy negyedrészét foglalhatják el. A pecsét helyét egy kis kóp is elfoglalhatja. Levelek, melyek megjelölésekkel vagy ábrákkal vannak ellátva, a melyek nagy tért foglalnak el a borítékon, valamint hirdetésjellegű ábrákkal ellátott levelek a postaforgalomból ki vannak zárva. Noha a sajtó a miniszternek ezt a rendelkezést már ismerte, sokan, különösen kereskedők, mégis szabályellenes borítékokat használnak saját hátrányukra. Mint-hogy pedig az ily szabályellenes levelekre, a mennyiben a postatizst figyelem el nem kerülik, nemcsak a feladó postahivatalt: hanem a tovább szállító, sőt a leadó postahivatalt is feltartoztatja és visszaküldi, figyelemzetjük a levelező közönséget, hogy a levélbirtokokra csak megengedett megjelöléseket és megengedett alakban alkalmazzanak.

A magyar Isthktivitel Flumén át az Adria hajóján június havában összesen 54,887 60 mámtzást képviselt. Fran-

die Berichte der französischen, englischen und deutschen, ja sogar Wiener Mühlen-Congresse (und in neuerer Zeit schliesst sich ihnen sogar Russland an!) liest und dabei an der Grabesstelle in Ungarn denkt, trotzdem wir hier Fachmänner haben, die wahre Zierden ihres Standes sind, wir wollen aber dieses bittere Gefühl unterdrücken und wenigstens zeigen, wie es Andere thun! An dem Congresse betheiligten sich, wie gewöhnlich, Müller und Mühlen-Interessenten, Herren und Damen; das officielle Verzeichniss gibt die Liste von circa 180 Theilnehmern. Das Programm war auch diesmal ebenso praktisch, wie lehrreich: der Rückblick des Präsidenten und des Secretärs umfasste einen Bericht über die Thätigkeit des Vorstandes, günstige Feuerversicherungsbedingungen zu erzielen und einen officiellen Chemiker anzustellen. Bezüglich des 1. Punktes stellte der anwesende Repräsentant einer grossen Assurance-gesellschaft den Antrag, dass er die Versicherung der Mühlen der Verband-Mitglieder unter folgenden Bedingungen übernimmt: eine Mühle von 5 Sack pro Stunde Leistungsfähigkeit à 8 Shilling per cent. mit einem Zuschlag von 6 Percent per Sack von 280 Pfund wein- und besondere Zuschläge für Mühlen, welche mehr feuergefährlich erscheinen, während beim Vorhandensein guter Löschvorrichtungen weitestgehende Begünstigungen in Aussicht gestellt werden. Wer seine Versicherung durch den Mühlenverband besorgen lässt, erhält 10% Rabatt, wobei weitere 5%, dem Mühlenverbaude selbst zugeschrieben werden. An den drei Nachmittagen hielten einzelne Mitglieder, wie auch in früheren Jahren, öffentliche Vorträge über die Verhandlung gewählte Thematia, von welchen wir den ersten »Über die Bestimmung der Farbe des Mehles« in der nächsten Nummer zu bringen beabsichtigen, und welche die eminent praktische Gelatinerichtung der Engländer bekunden. Der zweite Vortrag befasste sich mit dem »Weichmachen des für Kesselspeisung bestimmten Wassers«. Prüfungen wurden diesmal nicht abgehalten und die Anstellung eines Vereins-Chemikers in bestimmte Aussicht gestellt, so dass dann die Mitglieder des Mühlenverbandes ihre diversen Getraidearten und die erzeugten Mehle unentgeltlich werden können chemisch untersuchen lassen. Festlichkeiten im Stadthaus und Ausflüge (auch das Shakespear-Haus wurde besucht) beschlossen die Jahresversammlung. Zum diesjährigen Verbands-Präsidenten wurde Herr Josef Westley aus Biswirth gewählt.

HANDEL und VERKEHR.

Postalisches. Der Handelsminister hat, wie bereits gemeldet, verordnet, dass auf den Briefcouverts (Adressschließen) ausser der eigentlichen Adresse auch der Name, Stand und Wohnung oder die Firma betreffende Bemerkungen in Druckbuchstaben oder Abbildungen gestattet sind. Diese Bezeichnungen und Abbildungen können sowohl auf der Adresse, als auch auf der Rückseite des Couverts und können dieselben höchstens nur ein Viertel der Breite des Couverts einnehmen. Auf der Rückseite kann an Stelle des Spiegels auch ein kleineres Bild angebracht werden. Correspondenzen, welche mit Bemerkungen oder Abbildungen versehen sind, die einen grossen Raum einnehmen, sowie Correspondenzen, welche mit Bemerkungen versehen sind, die den Charakter von Ankündigungen was immer für Art haben, werden von der Postbeförderung ausgeschlossen. Trotzdem diese Verordnung bereits im Wege der Presse bekannt gemacht worden, benützen dennoch hauptsächlich Kaufleute zu ihrem eigenen Nachtheile vorschriftswidrige Couverts. Nachdem aber derartige Couverts schrittweise Couverts, insofern sie nicht der Aufmerksamkeits-schriftswidrige Couverts, entgehen, nicht nur vom Aufgabs-, sondern auch vom Speditions- und schliesslich sogar vom Abgabepostamate aufgenommen und dem Aufgeber retour gesandt werden, wird das correspondirende Publicum im eigenen Interesse aufmerksam gemacht, auf den Briefcouverts nur erlaubte Bemerkungen und nur in erlaubter Form anzubringen.

Der ungarische Mehlexport via Flumne hat im Monat Juni mit den Schiffen der Adria insgesamt 54,887 60

ejőbb ezen a tavon vezet át, azután a Hurontavon, St. Clair-és Erie-tavon, a Welland-catorán, az Ontario tavon, és a St. Lorenzo folyón át egyenesen ki az oceánra s onnan Liverpoolba. Remélik, hogy így módon a buzaszállítás költségei jelentékenyen csökkenthetik. Legközelebb tehát a heti távtrái tudósítások a duluthi rakodásokat is fogják kövölni. Minthogy azonban a Duluthból induló hajóknak jóval hosszabb utat kell tenni, mint ama hajóknak, melyek közvetlenül az oceán mellett fekvő kikötőből indulnak ki, azért nagyon kívánatos, hogy a duluthi szállítmányokat külön, nem pedig a többi atlanti szállítmányokkal együtt mutassák ki.

Az 1888. évi régi létszámjegyzetek az Egyesült Államokban még mindig nem fogytak el és a „Montreal Trade Bulletin” azt állítja, hogy megtelezés helyén magában teljes 2000—3000 szék mennyiségű ketéves list van.

STATISZTIKA.

Magyarország áruforgalma az 1890-ik évben.
Az országos magyar királyi statisztikai hivatal most tette közzé Magyarország Ausztrálával és más országokkal való 1890-ik évi forgalmáról a kimutatást. A munka teljesen azonos az előző évi kimutatással, de kitűnő helyezi, hogy a statisztikai reform alk veszik ojtáján. Hogy nagyobb súlyt fognak fektetni részint az árak pontos beállítására, részint az értékek pontosabb meghatározására, mely czélból esetleg törvényhozás intézkedése is válik szükségesnek. A statisztikai hivatal működésének megújítása végett közölte, hogy 1890-ben 4.183.908 behozattal és 1.302.831 kivitteli nyilatkozatot, összesen tehát 5.486.737 ügydarabot dolgozott föl. A nyilatkozatok száma 1888 óta 430 millióról 348 millióra emelkedett, minek legnagyobb része, még pedig 32 millió nyilatkozat a postai forgalomra esik.

Az 1891-ik évi összes gabonatermelés. Az idei termés megközelítőleg pontos becslése a jelenlegi pillanatban még a lehetőségek közé tartozik, mert a betakarítás az idén később kezdődött, mint más esztendőben, márszint meg a spekulatív momentumok mellett a gabonavámok leszállítására vagy fenntartására irányuló törekvés szerint is különféle színezetű adnak a termésre vonatkozó tudósításoknak. Még ugyanis az egyik oldalán azt állítják, hogy a névadó országokban rossz termés és éhínség lesz, így nevezetesen Oroszországban, addig a másik oldalról megnyugtató tudósításokat bocsátanak világra s azért teljes lehetetlenség, hogy az ember listza képtelonségen magának az idei aratás várható eredményéről. Az bizonyos, hogy az idei esztendő nem sorolhatjuk a jó termők évek közé, főlegről szó sem lehet s minthogy a készlet is mindentől elfogytak, a fogyasztó országok ellátása nehezebb és drágább lesz, mint az utóbbi évtized bármely szakában. Érdekes a világ gabonatermelésének ama becslése, melyet egy amerikai lap közöl, mely nyilván arra való, hogy az amerikai gabonapiacokon uralgó hangulatot befolyásolja. Közöljük ezt a becslést, moha Kili-ben Oroszország és Ausztria-Magyarország termésére vonatkozó adatai szemlélőment tévesek s azoknál Angolország és Belgium termését illetően sem nyújt bizos támpontokat. Az említett lap következő mennyiségekre teszi az idei termést a következőképezt:

	1891	1890
	Hektoliter	
Franciaország	78.750.000	113.750.000
Oroszország	70.000.000	68.950.000
Olaszország	38.500.000	44.100.000
Spanyolország	26.250.000	24.500.000
Magyarország	52.500.000	57.750.000
Ausztria	15.750.000	18.200.000
Németország	29.750.000	38.250.000
Nagybritannia	26.250.000	27.300.000
Törökország	14.000.000	12.950.000
Románia	17.500.000	22.400.000
Belgium	6.300.000	7.000.000
Más államok	14.700.000	16.100.000
Összesen : 390.250.000	446.250.000	

St. Clair- és Eriesee, den Wellandcanal, den Ontario-See und durch den St. Lorenzstrom direct hinaus in den Ocean nach Liverpool. Man hofft auf diese Weise die Transportkosten des Weizenexports von den westlichen Punkten des inneren Amerikas wesentlich zu ermässigen. In nächster Zukunft dürften die wöchentlichen Depeschen, welche die Waizenanfuhren der Vereinigten Staaten angeben, entsprechend einem Antrage von Duluth, auch die directen Abladungen des letzteren Platzes enthalten. Da dieselben indessen eine erheblich längere Fahrtdauer haben, als die Sendungen der Häfen, welche die atlantischen Ocean gelegen sind, so muss schon jetzt der Wunsch ausgedrückt werden, dass die Abladungen von Duluth apart angegeben und nicht unter die atlantischen Verschiffungen eingereiht werden.

Die alten Mehlvorräthe von 1888 in den Vereinigten Staaten sind noch immer nicht erschöpft und das „Montreal Trade Bulletin” behauptet, dass an seinem Erscheinungsorte allem noch ein Stock von 2000 bis 3000 S. voll solchen zweijährigen Mehls vorhanden sei.

STATISZTIKA.

Ungarns Waarenverkehr im Jahre 1890. Das kön. ungarische Landesstatistische Bureau versendet soeben die Gesamtübersicht der Waarenverkehrs zwischen Oesterreich und anderen Ländern im Jahre 1890. Die Arbeit schliesst sich der früher erschienenen Publicationen gleicher Art vollkommen an, doch wird eine Reform der Statistik insofern in Aussicht gestellt, als auf eine pünktlichere Einbeziehung der Waaren und deren grössere Detailirung, theils auf genauere Feststellung der Werte hingewirkt wird und sollen zu diesem Behufe auch legislativen Verfügungen getroffen werden. Behufs Würdigung der Leistungen des statistischen Bureau führen wir an, dass im Jahre 1890 4.183.906 Einfuhr- und 1.302.831 Ausfuhrdeclamationen, die zusammen demnach 5.486.737 Stück aufgearbeitet wurden. Die Anzahl der Declamationen ist seit 1888 um auf 646 Millionen gestiegen und fällt der überwiegende Antheil, nämlich 3.2 Millionen, dem Postverkehr zu.

Die gesammte Getreideproduction im Jahre 1891. Eine unabhängiger richtige Schätzung der diesjährigen Ernteresultate ist in irgend einem Momente während des letzten Decenniums. Interessant erscheint uns aber eine Schätzung der Weltproduction, der wir in einem amerikanischen Blatte begegnen, weil dieselbe augenscheinlich dazu dienen soll, die Stimmung auf den amerikanischen Plätzen zu beeinflussen. Wir reproduciren dieselbe, trotzdem die Unrichtigkeit einiger Annahmen, nämlich bezuglich Russlands und Oesterreich-Ungarns, evident ist und bezuglich Englands und Belgiens genue Anhaltspunkte nicht vorhanden sind. Das amerikanische Blatt nimmt folgende Resultate im Vergleich zum Vorjahre an:

	1891	1890
	Hektoliter	
Frankreich	78.750.000	113.750.000
Russland	70.000.000	68.950.000
Italien	38.500.000	44.100.000
Spanien	26.250.000	24.500.000
Ungarn	52.500.000	57.750.000
Oesterreich	15.750.000	18.200.000
Deutschland	29.750.000	38.250.000
Grossbritannien	26.250.000	27.300.000
Türkei	14.000.000	12.950.000
Rumänien	17.500.000	22.400.000
Belgien	6.300.000	7.000.000
Verschiedene Staaten	14.700.000	16.100.000
Totale	390.250.000	446.250.000

Ezekhez az adatokhoz kapcsolja az említett lap az Európán kívül levő országok termésének becslését a következő eredményű állapít meg. A termés eredménye 1884-től 1891-ig volt:

	Éropa Más világrészek szer hektoliterekben	Összesen
1891	390.250	322.000
1890	446.250	274.000
1889	391.650	296.000
1888	405.000	285.000
1887	456.750	271.709
1886	417.200	314.000
1885	426.950	273.700
1884	444.500	319.900

E szerint Európának nyolcz év óta az idén volna a legrosszabb termés, míg ellenben a többi világrészeknek éppen ellenkezőleg a legjobb termésük volna. A termés fenti becslésének értékét és megbízhatóságát már jellemeztük, de azért elismerjük, hogy elég figyelemre méltó arra, hogy tudomásul vegyük.

A buza ára Chicago-ban az evl áprilisban oly magas fokra emelkedett, a melyet az 1881-82-ik évi campagne óta egyszer sem ért el. A következő táblázat az utolsó 15 évben a piacon jegezett legmagasabb és legalacsonyabb gabona árat mutatja:

	legalacsonyabb	legmagasabb	átlag
1890-91	85 Julius	116 Aprilis	94 $\frac{1}{2}$
1889-90	74 $\frac{1}{2}$ Febr.	100 Május	81 $\frac{1}{2}$
1888-89	75 $\frac{1}{2}$ Junius	90 Szeptember	95
1887-88	96 $\frac{1}{2}$ Augustus	80 $\frac{1}{2}$	70 $\frac{1}{2}$
1886-87	69 $\frac{1}{2}$ Október	94 $\frac{1}{2}$ Junius	77 $\frac{1}{2}$
1885-86	70 $\frac{1}{2}$ Junius	91 $\frac{1}{2}$ Október	81 $\frac{1}{2}$
1884-85	69 $\frac{1}{2}$ Deczember	91 $\frac{1}{2}$ Aprilis	79 $\frac{1}{2}$
1883-84	76 Augustus	103 $\frac{1}{2}$ Aprilis	95 $\frac{1}{2}$
1882-83	91 $\frac{1}{2}$ Deczember	136 Julius	105 $\frac{1}{2}$
1881-82	108 $\frac{1}{2}$ Julius	143 $\frac{1}{2}$ Október	129 $\frac{1}{2}$
1880-81	80 $\frac{1}{2}$ Augustus	114 Junius	92 $\frac{1}{2}$
1879-80	83 $\frac{1}{2}$ Augustus	133 $\frac{1}{2}$ Deczember	110 $\frac{1}{2}$
1878-79	77 Október	108 $\frac{1}{2}$ Julius	90 $\frac{1}{2}$
1877-78	87 $\frac{1}{2}$ Junius	148 $\frac{1}{2}$ Julius	109 $\frac{1}{2}$
1876-77	83 Julius	176 $\frac{1}{2}$ Május	121 $\frac{1}{2}$

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

A salétromsavas nátrón alkalmazása a buza-termesnél nagy kísérleteknél, melyeket az ottani kísérleti állomás e téren tett, igen jól bevált. Amár csak április közepén jutottak a földbe, még azokon a helyeken, melyeket a salétromsavas nátronnal megtrágyáztak, sylvia névű kőszén annyira termelt, mint azokon, melyeket nem trágyáztak meg vele.

A gabona-parasiták kipszittására szolgáló szer. Dacára, hogy a gabona-parasiták által okozott kár a malom nagysága szerint változna, néha 100.000-ekre is felgyűlik, mind-egy gabona éven át csődniek kipszittására alkalmas szerrel találni nem sikerül. A gabonának a beraktározás előtt való gondos tisztítása erre célzatosan bizonyul ugyan, miőt is odig általánosan alkalmazására, mindazonáltal e módszer, dacára a nagy idővesztésnek a költségeknek, egyáltalán nem megbízható, valamint a deczember és januárus havi nagy hidegek sem, melyek éven először szaporosodást megakasztják. Éme kísérletek a skakétkővel újabb kísérletek ösztönöztek s ekkor a silókba magas nyomás alatt szénasavat vezeték, hogy ennek falait szét impregnálják, ez sikerre is vezetett, azonban költségek voltak miatt általános alkalmazására nem alkalmas. Ezen Indjánban újabb kísérletek történtek, melyeket mi itt minden bírálat nélkül röviden előadunk. A parasiták ellen követendő módszer, melyre ez utóbbi kísérletek vezettek, abban áll, hogy a gabona fölvetelére szánt helyeségeket előzetes alapos tisztítás után folyékony szén-sulfid (CS, impregnálják). E rovarpusztító szer hatásának kipróbálására a következő kísérletet tették: Két egyenlő nagyságú hádozszeneséget és egyenlő nagyságú gabonafajta mellé megütöttek, az egyikbe tisztán csak a gabonát rakták, a másikba a gabona fölé egy szén-sulfid (CS) itatót szilvaszó raktak s a szeleneséket ezután legmentesebben elzárják. 4-6 hét múlva a szeleneséket kinyitották és ismét a tisztán csak gabonával megütött szeleneségekben csak úgy hsemzgett a sok rovar és hernyó, fejlődésük minden stádiumában, míg a másik szeleneségekben a gabona szét tiszán fennmaradt s így a kísérlet (minden tekintetben) sikerültnek

An diese Ziffern reith das Blatt die Erntezugresultate der aussereuropäischen Produktionsländer und gelangt dabei zu folgenden Gesamtzahlen. Es betragen die Ernte-Ergebnisse während der Jahre 1884 bis 1891:

	Europa	Uebrigc Welttheilc	Totalc
	in Tausenden von Hektolitern		
1891	390.250	322.000	712.250
1890	446.250	274.000	720.250
1889	391.650	296.000	687.650
1888	405.000	285.000	710.000
1887	456.750	271.700	728.450
1886	417.200	314.000	731.200
1885	426.950	273.700	699.650
1884	444.500	319.900	764.400

Demgemäss hätte Europa die schwächste Ernte seit acht Jahren, während die aussereuropäischen Gebiete so ziemlich die stärkste Raccolta in diesem Zeitraum unter Dach und Fach brächten. Wir haben den Werth der vorstehenden approximativen Feststellung des Ernte-Ergebnisses bereits charakterisirt, sie erscheint jedoch immerhin bemerkenswerth genug, um von derselben Notiz zu nehmen.

Der Weizenpreis in Chicago hat im April d. J. eine Höhe erreicht, die er seit der Campaigne 1881-82 nicht erreicht hatte. Anfolgende Tabelle zeigt die höchsten und niedrigsten Durchschnittspreise dieses Platzes während der letzten 15 Jahre:

	Niedrigster	Höchster	Durchschnitt
1890-91	85 Juli	116 April	94 $\frac{1}{2}$
1889-90	74 $\frac{1}{2}$ Febr.	100 Mai	81 $\frac{1}{2}$
1888-89	79 $\frac{1}{2}$ Juni	200 September	95
1887-88	66 $\frac{1}{2}$ August	80 $\frac{1}{2}$	70 $\frac{1}{2}$
1886-87	69 $\frac{1}{2}$ October	94 $\frac{1}{2}$ Juni	77 $\frac{1}{2}$
1885-86	70 $\frac{1}{2}$ Juni	91 $\frac{1}{2}$ October	81 $\frac{1}{2}$
1884-85	69 $\frac{1}{2}$ Decemb.	91 $\frac{1}{2}$ April	79 $\frac{1}{2}$
1883-84	84 April	103 $\frac{1}{2}$ August	89 $\frac{1}{2}$
1882-83	91 $\frac{1}{2}$ Decemb.	136 Juli	105 $\frac{1}{2}$
1881-82	108 $\frac{1}{2}$ Juli	143 $\frac{1}{2}$ October	129 $\frac{1}{2}$
1880-81	80 $\frac{1}{2}$ August	114 Juni	92 $\frac{1}{2}$
1879-80	83 $\frac{1}{2}$ August	133 $\frac{1}{2}$ Deczember	110 $\frac{1}{2}$
1878-79	77 October	108 $\frac{1}{2}$ Juli	90 $\frac{1}{2}$
1877-78	87 $\frac{1}{2}$ Juni	148 $\frac{1}{2}$ Juli	109 $\frac{1}{2}$
1876-77	83 Juli	176 $\frac{1}{2}$ Mai	121 $\frac{1}{2}$

LANDWIRTSCHAFTLICHE.

Die Anwendung von salpetersaurem Natron beim Weizenanbau hat sich bei der Versuchsstation in Ohio angestellten Experimenten sehr bewährt. Obschon erst Mitte April dem Boden zugeführt, bewirkte das salpetersaure Natron an den reichlich damit versehenen Stellen die doppelte Vegetation nach dem Gewichte, gegenüber dem Ertragnisse des nicht damit impregnirten Bodens.

Mittel zum Vertilgen der Parasiten des Getreides. Trotzdem der durch die Parasiten des Getreides hervor-ursachte Schaden sich je nach der Grösse der Mühle oft auf Hunderttausende belauft, ist es jedoch bisher noch nicht gelungen ein wirksames Mittel zur Vertilgung der Schädlinge des Getreides zu finden. — Das bisher verwendete bestamkante Mittel ist die sorgfältige Reinigung des eingelagerten Getreides. Trotz der grossen Zeit und Mühe, welche diese Reinigung verursacht, ist dieser Arbeit doch nicht verlässlich. Ehemalig die grossen Kälten in den Monaten Deczember und Jänner, während welcher Zeit die Vermehrung dieser Schädlinge unterbrochen wird. Man versuchte nun und zwar mit ziemlichen Erfolge Kohlenwasser unter Druck in die Silos zu pressen, doch ist dies sehr kostspielig, kann daher auf allgemeine Einführung nicht rechnen. Eine neue Methode wurde versucht jüngst in Indien, welche wir hier mittheilen, sowie sie uns gemeldet wurde, ohne uns für oder dagegen auszusprechen. Dieses Verfahren besteht darin, dass man in die Lokale, welche zur Aufnahme des Getreides bestimmt sind, nach vorhergegangener gründlicher Reinigung die flüchtigen Kohlen-Sulfid (CS₂) impregnirt. CS₂ die Wirksamkeit dieses Insektvertilgungs-Pulvers zu prüfen, machte man folgenden Versuch: Man füllte zwei gleich grosse Blech-Büchsen mit derselben Getreidegattung, eine rein, während man in der andern auf das Getreide ein auf das Getreide-Sulfid (CS₂) in Schwamm legte, und die Büchsen hermetisch schloss. Nach 4-6 Wochen öffnete man die Büchsen, und siehe da, die Büchse mit dem reinen Getreide wimmelte von kleinen Würmchen und

mondható. Azonban ezen anyagok (CS₂) nagy gyulékonyága általános elterjedésének jeléből áll, mitőlén ez a kezelésben nagy óvatosságot a vendégszolgálat igényel, ezzel szemben azonban előnynek mondható, hogy könnyen megszerezhető s a mellett nagyon olcsó, úgy hogy egy-két krajczárral egész szak gabonát lehet deszinálni.

Egységes gabonaminőség szabványok fognak
Oroszországban felállítani és az orosz pénzügyminiszterium keblében fennálló gabonajáti tanács előtt az indítvány fekszik, mely oldalirány, hogy a gabona minőségének meghatározására hozassék be egy egységes rendszer. Valamennyi piacon hozassék be egy határozott szulverször, mely a tízadói árjegyzékekben, valamint minden gabonaszafára és eladásra vonatkozó irásbeli üzenet is alkalmazassék stb. A külügyminiszter bizácssék meg, hogy a külföldi kormányokkal szintén jusson megállapodásra a gabona minőségének meghatározására egy egységes suly behozatala iránt.

Egy újabb buzagomba (Dematium pullulans de Barry). Dr. Giuseppe Lippore a Deutsche Landwirthschaftliche Presse-nek a berlini királyi gazdasági főiskola növényeleti (physiologia) osztályának egy buzagomba fölött tett kísérletét közli. Az ezen gombaktól ért gabonaszemnek a rendes alakkal bírtak, s az egészséges szemektől csak néhány fekete pont által különbözött, melyek pontok a gabonaszem szőrözött része körül koszorút alkotnak. Ezen gabonaszemek folts részének mikroszkopikus megvizsgálásánál barna Pseudo-Parenchym szövet mutatkozott, a melyen rövid, barna Mycelium-fonalak s hosszúkás, többszejű s a Cladosporium-éhoz hasonló spórák voltak. A buzaszőrök alatt barna nyálbálakú Conidiák lehetett kimutatni, melyek alatt még a legtöbb sokkal több barna spóra fekték, minek bizonyára az az oka, hogy itt a gomba fejlődésére a körülmények sokkal kedvezőbbek, mint a buzaszem többi szőrletén részénél. E gomba mestereseg természeténél a Dematium pullulans de Baryra ismertek fel benne. Dr. Lippore továbbá néhány ilyen gombától ért buzaszemet virágosrészébe vetett, s a buzának néhány nap múlva fejlődő szára csakugyan megtámadva volt, mivel az első level szögletén a szár csúcsánál egy vöröses folt volt látható, mely, mikroszkopikus megvizsgálásnál Mycelium-fonalakkal gazdagon átszőttnek látszott. A gomba tehát a buzán élőködök (parasita). A gombának egészséges csirázó buzaszemre való átvitelénél hasonló tüneteket mutatkozott. Miután a fiatal gabonán afféle tüneteket már előbb is észlelték, úgy nagyon is ajánlatos a veteményre nagy gondot fordítani, hogy a buza-Dematium esetleges jelenlétét azonnal felismerhesék-ük.

A gabona osztályozásának kérdésével foglalkozott Szent-Elejáról jövő hír szerint a *gabonakereskedelmű ügyekben kiküldött miniszteri bizottság* második ülésében. A mely fontos egyrészt a kivitelre szánt gabonák árértéke tekintetében, hogy az egységes, jó minőségűben szállíthatassék külföldre, másrészt ép oly nehézségekbe ütközött a gabonaszertályozásnak kivitelre vonatkozóan. A szentpétervári elvételbizottság 1891-re igen jó osztályozási táblázatokat dolgozott ugyan ki buzára, rozs és zabra, melyek a kereskedelmi és ipari miniszteriumhoz érkeztek nyilatkozatok szerinti eltek helyesléssel fogadtattak, de azoknak a gyakorlatban való alkalmazása még az említett elvételben is föltétlen nehézségek bizonyult. Jelenleg csak olyan gabonamennyiségek kerülnek abba, melyek a kivétel céljára szükségesek, melyek rendszerint a szentpétervári elvételbizottság jó minőségű kivitelre ütközésnek, amékkül a gabona minőségére valami különös gondot fordítanak. Az elevátor különböző gabonakereskedők jó és előnyösebb minőségű búzát rak hajóra, vagy ha csak jó gabonát rak a hajóra, közönségesen rosszabb minőségű búzát is jön hozzá kishöz hajókról, a melylyel összekeveredik. Az orosz gabona minőségű való javításának szilvényei abban volna kétszerezendő, hogy az előadásra szánt gabonamennyiségnek már az ország belsejében, a hely színen alapos tisztogatásnak volnának átvendők, a mit a legfontosabb kereskedelmi helyek képviselői ki-

Raupen in allen Stadien der Entwicklung, während das Getreide in der anderen Büsche ganz rein erhalten blieb, so — der Versuch als gelungen betrachtet werden kann. Ein Hindernis zur allgemeinen Einführung dieses Mittels bildet jedoch seine grosse Entzündbarkeit, welche grosse Vorsichtmassregeln bedingt, es ist jedoch sehr billig und leicht zu beschaffen. Um wenig Kreuzer kann man einen ganzen Sack Getreide desinficiren.

Einheitliche Getreide-Qualitäts-Normen sollen in Russland geschaffen werden. In diesembezug hat der russische Finanzministerium bestehende Conseil für Getreide-Angelegenheiten der Antrag vor, ein einheitliches System für Bestimmung der Qualität des Getreides anzuführen. Auf allen Märkten soll ein gewisses Gewichtssystem eingeführt werden, das auch in den Börsen-Börsenbörse, sowie bei allen schriftlichen Abschlüssen über Kauf und Verkauf von Getreide zur Anwendung kommen soll u. a. w. Der Minister des Auswärtigen sollte sich auch mit den fremden Regierungen über Annahme eines einheitlichen Systems zur Bestimmung der Qualität des Getreides in's Einvernehmen setzen.

Ein neuer Weizenpilz (Dematium pullulans de Barry). In der »Deutschen landwirthschaftlichen Presse« berichtet Dr. Giuseppe Lippore über Untersuchungen des Pflanzenphysiologischen Institutes der kgl. landwirthsch. Hochschule in Berlin über einen neuen Weizenpilz. Die von dem Pilze befallenen Körner waren normal gebildet und unterschieden sich von gesunden Körnern nur durch einige kleine, schwarze Punkte, welche um den behaarten Theil des Korns einen Kranz bildeten. Bei der mikroskopischen Untersuchung der fleckigen Theile zeigte sich ein braunes Pseudo-Parenchym auf der Samenschale und lagen auf demselben gleichfalls braune, kurzgegliederte Myceläden und längliche, mehrzellige Sporen, gleich denen von Cladosporium. Ferner waren unter den Weizenhaaren noch braune, büschelförmige Conidienträger, unter denen die erwählten braunen Sporen noch zahlreicher lagen, als an anderen Stellen, vielleicht weil der Pilz hier günstigere Bedingungen zu seiner Entwicklung vorfand, als auf den übrigen, nackten Theilen des Korns. Bei künstlicher Züchtung liess sich der Pilz als Dematium pullulans de Barry erkennen. Dr. Lippore hatte auch einige verpilzte Weizenkörner in Blumentöpfe gesät. Nach einigen Tagen zeigte sich, dass das Stengelchen angegriffen war, denn auf der Spitze der ersten Scheide war ein röthlicher Fleck sichtbar, welcher sich bei mikroskopischer Untersuchung reichlich von Pilzfäden durchwuchert zeigte, der Pilz übt also eine parasitische Wirkung auf die Weizenpflanze aus. Das Gleiche zeigte sich bei künstlicher Uebertragung des Pilzes auf gesunde Weizenkeimlinge. Nachdem bereits früher ähnliche Krankheitserscheinungen auf jungen Getreidepflanzen gefunden wurden, so empfiehlt es sich, um grössere Aufmerksamkeit auf das Saatgut zu verwenden, um das etwaige Vorhandensein des Weizen-Dematiums zu erkennen.

Mit der Frage der Classification des Getreides beschäftigte sich nach Mittheilungen aus St. Petersburg und Ministerial-Commission für den Getreidehandel in ihrer zweiten Sitzung. So wichtig es nun auch für die Hebung des Preiswerthes ist, für exportirtendes Getreides ist, dasselbe in einheitlicher, guter Qualität dem Auslande zu liefern, so schwierig gestaltet sich andererseits die praktische Durchführung einer solchen Classification. Das St. Petersburger Elevator-Comité hat zwar für 1891 sehr gute Classifications-Tabellen für Weizen, Roggen und Hafer ausgearbeitet, die nach den im Department für Handel und Manufacturen vorliegenden Aeusserungen sehr sympathische Aufnahme gefunden haben, aber die praktische Anwendung derselben stellt sich sehr für den dortigen, schwierig heraus. Die Exporteure, welche für den Export möglichst grosser Quantitäten bemüht, ohne auf die Qualität des Getreides besondere Aufmerksamkeit zu verwenden, Der Elevator verfrachtet auf das Schiff aus, sind vorzugsweise für den Export möglichst grosser Quantitäten bemüht, ohne auf die Qualität des Getreides besondere Aufmerksamkeit zu verwenden. Der Elevator verfrachtet auf das Schiff aus, sind vorzugsweise für den Export möglichst grosser Quantitäten bemüht, ohne auf die Qualität des Getreides besondere Aufmerksamkeit zu verwenden, wenn er auch nur gut, nicht aber vorzügliches Getreide zu demselben gewöhnlich noch minderwertigen Sorten, mit denen

vibetelen mondtak az esetre, ha megadták a lehetőség, hogy a gabona megisztására elég elevátor áll rendelkezésre; és pedig a gabona átvétele és elevátorokba való gyűjtése nagyon terjedt, ha a birodalmi bank az azokban felhalmozott gabonát kölcsönként nyújtja. A kereskedők véleménye szerint bizonyos nyomást gyakorolna az exportőrökre az is, ha a külföldi vevők azt orosz gabonaosztályozással, a kereskedelmi minőségnek normálmintájával, a kormány által kinevezett gabonaellenőrzési intézkedéssel megismertetvén, az ezen ismereteket által fokozván a tisztított és osztályozott gabona útján keresletet, miáltal még a gabonaosztályozásnak elterjedése is elősegítenék. A mondtak alapján a bizottság egyelőre a következő határozatok hozatalára szorított: 1. Hogy a gazdák a szentpétervári elevátor számára kidolgozott osztályozással megismerkedhessenek. 2. Westnik Financsoválna, a kormány hivatalos lapjában és a mezőgazdasági lapokban volna közzététel. 2. Normál kereskedelmi próbák eszközölése, a melyek az említett osztályozás szerint volnának összehajlítva, nyomatott osztályozási táblázatokkal valamint a kormányfelügyelőgát utasításával egyetemben a Volga környékének kereskedelmi helyeire, továbbá a tőzsebizottságokhoz és az esetleg ugyannal nyitandó elevátorokhoz, az osztályozás behozatálát és a gabona rendszeres becslését hatalmasan előmozdítandó. A pénzügyminister elismerést fejezte ki ezen határozatok hasznosságá iránt, szükségesnek jelentette ki, hogy az orosz gabonakereskedők e kérdésnél foglalkozzanak, hogy az eladás az orosz gabona természetének és a külföldi piacok igényének megfelelő fajtákban árusítsanak; elismerte továbbá, hogy a gabona osztályozásnak életbeléptetését nagyon hátráltatja az a körülmény, hogy az orosz birodalmi bank az elevátorokhoz levő gabonát kölcsönként nem nyújt.

Oroszországi termés. A minisiteri bizottság legutóbbi ülésén — mint Pétervárról jelentik — behatóan foglalkozott Oroszországi idei orosz termésével s a szükséges rendszabályokkal, mely alkalommal a belügyminisiter és a pénzügyminisiter azt hangsúlyozták, hogy legrosszabb termés a Volga vidékének, valamint a közpöntökben, a keleti és kis-oroszországi kormányzóságokban van. Jó termés csak kevés vidéknek lesz. A belügyminisiter külön bizottságot nevezett ki azaz a megbízással, hogy szándékot dolgozzon ki, mely szerint az országos magtárak mindig teljes készleteket el legyenek látva.

Az inség-bizottság, melyet az orosz pénzügyminisiter nevezett ki, az orosz gabonára alkalmazandó kizételi vám kérdését is érintette, a mely által a készletek a beföldön visszatartatnának. Ezen alkalommal nyomatokosn kijelentették, hogy nincs ok rá, hogy a gabonakivételi líly milyen károsító rendszerbárhöz nyuljanak és azt hiszik, hogy a külföldre való kereskedelem ilyen módon való mesterséges elnyomása csak romlani a helyzetet. A bizottság azokat a rendelkezletek, melyek a közlelemzés megkönnyítésére s orosz termés által süttöt vidkeken hozatnak, elégségeseknek tartja arra, hogy a helyenkint valóban kivételgyógyi, hogy a fenyegető inség folytán olyannyira leszűrt vasuti gabona-díjtelek beföldi állomások felé valóban nagyon kedveznek a beföldön való kereskedelemnek; így lehetne azokat tekinteni, mint praemiúmkokat a kormányzóságok, gabonaraktrák és községi gabonaraktráknak eladott gabonára. A sok helyen már a múlt héten megkezdett roszarástól eddig csak a birodalom délnyugati részéből vannak hírvak, a melyek bizony nem valami jól hangzanak. A tudósító azt írja, hogy az aratás még az eddig tájélti gyenge várakozások mögött is elmarad; általában a roszall bevétel területről körülbelül csak 60%-át nyerték el a roszmennyiségnek, a melyet különben arattak. A birodalom roppant nagy kiterjedésű folyton egy ilyen híresz az aratás megítélésére mértékül nem szolgálhat. Moszkvából jelentik, hogy az odaváló gabonakereskedők véleménye szerint a megvélő készletek elégségesek lesznek a beföldi szükséglet fedezésére, hogy a kivétel azonban az idén nagyon csekély lesz.

das Getreide vermischt wird, aus Barken und Leichterfahrzeugen hinaus. Das Schwergewicht für die Hebung des Ausbeutes russischen Getreides wäre also darin zu suchen, dass die im Innern des Landes für den Verkauf bestimmten Getreidemengen schon an Ort und Stelle einer möglichst guten Reinigung unterzogen zu werden, was die russische Kaufmannschaft als ein wichtiges Handlungspunkte für durchzuführen erklärt hat, wenn im Innern des Reiches hinreichende Möglichkeit geboten wäre, das Getreide Elevatoren zuzuführen und zwar unter Regierungsaufsicht. Die Annahme und Aufbewahrung des Getreides in denselben. Zugleich würde eine möglichst gute Sortierung des Getreides und die Concentration desselben in Elevatoren einen mächtigen Aufschwung zur Erleichterung, wenn die Reichsbank das in denselben aufbewahrte Getreide beliehen wollte. Nach Meinung der Kaufmannschaft würde auch das Bekanntmachen der ausländischen Käufer mit der russischen Classification, mit dem Normalproben der Handelsnoten, den Instructionen der Regierungs-Getreide-Inspektoren einen Druck auf die Exporteure üben, durch die in Folge solcher Bekanntmachung gesteigerte Nachfrage nach sortirtem und besser gereinigtem Getreide, wodurch wiederum auch die Ausbreitung der Getreide-Classification eine Förderung erfahren würde. Die Commission hat sich auf Grund des Gesagten zunächst auf folgende Beschlüsse beschränkt: 1. Die für den St. Petersburg Elevator aufgestellte Classification wäre um die Landwirthe und Getreidehändler mit dieser Classification bekannt zu machen, im Westnik Financsov, im Regierungs-Anzeiger, und in der Landwirtschaftlichen Zeitung zu publiciren. 2. Die Versendung von Normal-Handelsproben, die gemäß genannter Classification zusammengestellt sind, zugleich mit den gedruckten Classifications-Tabellen und den Instructionen für den Getreide-Inspector nach den Getreidehandelscentren des Wolga-Bassins, ferner an die Börsen-Comités und an eventual neu zu eröffnende Elevatoren würde die Einführung der Sortierung und regelmäßigen Schätzung des Getreides mächtig fördern. Der Finanzminister hat sich für die für nützlich und auch für wünschenswerth anerkannt; dass die russischen Getreidehändler sich dieser Frage bemächtigten, auf dass der Verkauf nach festgesetzten Sorten, entsprechend der Natur des russischen Getreides und den Bedürfnissen der ausländischen Märkte, praktische Geltung gewinne; er gab auch weiters zu, dass der Umstand, dass die Reichsbank das in Elevatoren aufbewahrte Getreide nicht beliehen, die Einführung der Sortierung des Getreides wesentlich hindere.

Die russische Ernte. Aus Petersburg meldet man: In der letzten Sitzung des Ministercomites wurde besonders eingehend über die Massnahmen wegen der diesjährigen Missernte beraten, wobei der Minister des Innern und der Finanzminister betonen, der grösste Missernte sei an der Wolga, sowie in den centralen, östlichen und kleinrussischen Gouvernements vorzuliegen. Eine gute Ernte sei nur in wenigen Gegenden zu erwarten. Der Minister des Innern setzte eine Sondercommission ein, welche einen Plan ausarbeiten soll, wonach fortan die Vorrathsmagazine in vollem Umfange gehalten werden sollen.

Die Nothstands-Commission, die der russische Finanzminister niedersetzte, verlierte die Frage eines Ansehens für russisches Getreide, durch welche die Vorräthe im eigenen Lande festgehalten werden sollen. Bei dieser Gelegenheit wurde ausdrücklich constatirt, dass keine Veranlassung vorliegt, zu einer den Getreide-Export so schwer schädigenden Massregel zu greifen und erklärt, dass die künstliche Limitierung des auswärtigen Handels nach Ansicht der Commission die Situation nur verschlimmern würde. Dieselbe hält die bereits erlassenen Anordnungen zur Erleichterung der Volksverpflegung in den von der Missernte heimgesuchten Gouvernements für ausreichend und über die stellenweise in der That recht bedrohlich auftretende ökonomische Krisis hinwegzuhelfen. Allerdings ist nicht ausser Acht zu nehmen, dass die in Folge des Nothstandes so überaus zahlreich vertheilte Einzelanträge für Getreideerhalten nach den inneren Provinzen tatsächlich den Inlandshandel mit Getreide ganz ausserordentlich begünstigen; sie stellen in gewissem Sinne eine Prämie für den Verkauf von Bivollrecht an die Ausschleifung in der vorigen Woche an vielen Orten begonnenen Roggenschnittes liegt uns bis jetzt nur aus dem Südwestgebiet des Reiches eine Meldung vor, welches sonst gerüstet wird. Massstab. Der Correspondent meldet, dass die Ernte selbst hinter den bisherigen bescheidenen Erwartungen zurückbleibe; im Allgemeinen wurden von der Desjassina nur etwa 60%, denjenigen Quantitäten an Roggen eingebracht, welches sonst gerüstet wird. Massstab. kann bei der riesigen Ausdehnung des Reiches eine einzelne locale Mängel natürlich nicht sein. Aus Moskau wird berichtet, dass nach Ansicht der dortigen Getreidehändler die russische Ernte für die Deckung des inländischen Bedarfs vollkommen ausreichen, dass aber der Export in diesem Jahre erheblich zurückgehen werde.

A franciászországi aratásról a «Journal des Économistes» az ország főbb vidékén adatokat gyűjtött, a melyek felettébb kedvezően eredményt helyeznek kiáltásra. Ezen adatokból következtetve, csak két harmadrésére lehet számítani egy közepes termésnek. Az említett lap 60 millió hektoliterre becsüli a termést és a bevételt által felozodag szűkségelet 50 millió hektoliterre. Marsailleben és a déli országok városoknál már új búzát is árulnak. Avignon környékén jó közepesnek mondják a termést a gazdák, Arles körülben ellenben csak fél termésre számíthatunk, mert a teli vetést teljesen újra kellett vetni. Nimes környékén közepes a termés, Aix körülben, Pertuisban, továbbá Bases-Alpes és a Var megyékben az aratás még nem kezdődött meg, azonban jó termés remények. Az utóbb említett megyékben a gabonatermelés mindinkább háttérbe szorult, mert sok hort természetűek.

Az ez idei első amerikai búza múlt hó végén érkezett Bontomb. Ha az egész aratás hasonló a beküldött mintához, mondja «The Miller», akkor Északamerikának minőségese névze oly jó aratás lesz, mint már régóta nem volt.

A gabona átlagos súlyát illetőleg a porosz kereskedelemügyi miniszter a napokban küldte meg a berlini kereskedelmi testületnek a német mezőgazdasági tanács ama jelentését, melyben a poroszországi 1888-iki és Németország egyéb részeinek 1890-ik évi termései roszsza, búza és zabja mértékességű (minőségű) óhajtott átlagos súlyának megállapítása végett megindított adatgyűjtés eredményéről beszámol s a melyet azt akarja bizonyítani, hogy a német gabona igen jól megfelel annak a súlynak, melyet a határidőre eladandó gabonának az újabb szabályok értelmében ismerni kell, hogy költőse legyen. Ezen minimális súlynak a miniszter rendelkezést történt fölemelése alkalmával (most a búzát 725 g., a rozst 678 g., a zabé pedig 413 grammal van megállapítva) a legkevésbé is meg kellene felelni az abbeli agodalmainak adó kifejezést, hogy a német termelőket a követeléseknek sok tekintetben nem fognak tudni megfelelni, s abbeli meggyőződésében a német mezőgazdasági tanács jelölése sem tudja meggyatni, mert adatai csak igen rövid időre vonatkoznak, s mert a jelentés legkisebb módot sem nyújt neki arra, hogy az adatok gyűjtését megvárhassa s megtehesse, vajjon csakugyan az összes termésből vannak merve, s hogy mincsegek-e egészen önkényleg összehátrá. A kereskedelmi testület ebben az értelemben fog a miniszternek felelni.

KÖZLEKÉDÉS ÉS TARIFAŰY.

Az Ausztria-Magyarország és Németország közötti 1892. január 1-én hatályba lépő új távúvati díjszabás előrelátólag a sürgönyforgalom nagymerővű emelkedéséről fog járni. Eddig a beföldi forgalomban szintúgy mint a Németország felől forgalomban az alap- és szódij rendszere volt érvényben és pedig minden beföldi távúvati 24 kr. alapdíjjal és minden egyes szódit 2 kr. Németország felől távúvati 30 kr. alapdíjjal és minden egyes szódit 4 kr. szedték. 1892. január 1-től kezdve mind a két forgalomban az alapdíj megszűntése mellett 3 kros szódiját fogják behozni, úgy azonban, hogy a legalacsonyabb díj egy távúvati 30 kr. lesz. Eddig egy ml. 20 szódit álló sürgöny a beföldi forgalomban 64 kros került. Németországba 1 frt 10, 1892. január 1-től kezdve ugyanilyen sürgöny, akár a beföldire, akár Németországba van szódia, 60 kros fog kerülni. A rövid távúvati általában olcsóbbak lesznek, a hosszú távúvati a beföldin drágábbak, Németország felől olcsóbbak lesznek.

Az osztrák-magyar államvasút-társaság eddig fenállott leherdúzójátszabálai a mi kir. államvasutak igazgatósága a 6. év végei választmányi ülésénél megállapította, hogy a társaság a díjszabásnak a m. kir. Államvasutak helyi díjszabásának elv szerint való gyökeres átváltoztatása rövidbe idő alatt nem véhető keresztül. Az újonnan felállított díjszabásban a Budapest-Bécs és vice-versa viszonyaira különös kedvezményeket fognak engedélyezni.

Az első cs. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság által a gabona- és élelmény-körpajziviteli forgalom számára 6. évi márciusi havi közleményben közölték a feladatok oly küldemények után is engedélyeztetnek, melyek augusztus 1-től fogva kezdve az 1891. évi hajozási időnyi befeketést az illető forgalomban feladatok és összesen 10,000 q mennyiséget érnek

Teber Frankrelis Ernte hat das «Journal des Economistes» in den Hauptstädten des Landes Erhebungen veranstaltet, die ein höchst ungünstiges Ergebnis in Aussicht stellen. Nach dem Resultate derselben sind nur zwei Drittel einer Mittel-Ernte zu erwarten. Das Blatt schlägt das Ergebnis auf 60 Mill. hl und den Entwertungsgrad an Weizen auf 50 Mill. hl. In Marseille und an den südlichen Landmärkten ist bereits neuer Weizen zugeführt worden. In der Umgebung Avignons bezeichnen die Landwirthe die Ernte als mittelmäßig, die Districte von Arles dagegen hat sich nur eine halbe Ernte, die Winterausfaat vollständig umgekehrt werden musste. In der Umgebung von Nimes ist die Ernte mittelmäßig, die Districte von Aix, Pertuis, in den Departements Bases-Alpes und le Var hat der Schnitt noch nicht begonnen, man erwartet aber ein gutes Resultat. In den letztgenannten Departements nimmt jedoch der Getreidebau von Jahr zu Jahr ab, da sehr viel Weizen gebaut wird.

Das erste Getreide von den drei Währigen Ernte in America traf in Bristol Ende Juni ein. Wenn das neue Getreide ganz diesem Muster gleich, bemerkt «The Miller», dann werden die Vereinigten Staaten diesmal qualitativ eine Ernte haben, wie sie seit vielen Jahren nicht halfter.

Das Durchschnittsgewicht von Getreide betreffend ist dem Collegium der Ältesten der Berliner Kaufmannschaft seitens des Handelsministers ein Bericht des deutschen Landwirtschaftsrathes zugegangen, welcher die Ergebnisse der von dieser Stelle ausgegangenen Ermittlungen des durchschnittlichen Gewichtes pro Masseinheit (Qualitätsgewichtes) von Roggen, Weizen und Hafer aus der 1888er Ernte in Preussen und aus der 1889er Ernte im übrigen Deutschland enthält, und welcher daher thun soll, dass das deutsche Getreide im Allgemeinen diejenige Gewichte erreicht, welche nach den neueren Bestimmungen auf Lieferung verkauftes Getreide mindestens haben muss, um contractfahig zu sein. Bei der letzten Ernte in Preussen sind die Handelsministers vorgenommenen Erhebung dieser Minimalgewichte (sie betragen jetzt bei Weizen 725 g., bei Roggen 678, bei Hafer 413 pr. l.) hatte das Collegium das Bedenken geäußert, dass die heimische Production solchen Anforderungen gewöhnlich nicht werde gerecht werden können, und es vermag sich auch durch die Zahlen des Landwirtschaftsrathes noch nicht vom Gegenheil zu überzeugen, da dieselben nur für eine kurze Beobachtungszeit gelten und da jegliche Mittel zur Kritik ihrer Gewinnung in dem Bericht fehlen, man aber weder weiss, ob sie sich auf wirkliche Stichproben aus der gesammten Erntemenge beziehen, noch, ob die nicht so ganz einfache Ermittlung des Naturgewichtes einwandfrei vollzogen ist. In diesem Sinne wird das Collegium an den Minister berichten.

VERKEHRS- UND TARIFWESEN.

Der neue Telegraphenarif zwischen Oesterreich-Ungarn und Deutschland, welcher am 1. Jan. 1892 in Kraft tritt, dürfte eine wesentliche Hebung des Telegraphenverkehrs zur Folge haben. Bisher bestand bei uns sowohl im Inlandsverkehr, wie im Verkehr mit Deutschland das System der Grund- und Worttaxe, und zwar wurde für jede Inlands-Depesche eine Grundtaxe von 24 kr. und eine Worttaxe von 2 kr., für jede Depesche nach Deutschland eine Grundtaxe von 30 kr. in beide Worttaxe von 4 kr. bezahlt. Vom 1. Jan. 1892 wird nun in beiden Verkehren die Worttaxe von 3 kr. eingeführt unter Auflassung der Grundtaxe, doch beträgt die geringste Gebühr für eine Depesche 30 kr. Bisher kostete eine Depesche von 2 B. swanzig Worten im Inlandsverkehr 64 kr., im Verkehr mit Deutschland 1 fl. 10, vom 1. Jan. 1892 ab wird eine solche Depesche, ob für die Inland oder für Deutschland bestimmt, 60 kr. kosten. Die kleinen Depeschen werden im Allgemeinen billiger, die grossen Depeschen für das Inland theurer, für Deutschland billiger.

Den bisherigen Frachtarif der österreichisch-ungarischen Staatsisenbahn-Gesellschaft dürfte die Direction der k. ung. Staatsbahnen noch wahrscheinlich bei Ende d. J. unverändert beibehalten, da die radicale Durchführung der Tarifirung nach den Principien des Localtarifs der ungarischen Eisenbahnen in kürzerer Zeit nicht durchführbar ist. In dem neu zu ertheilenden Tarife werden für die Relation Budapest-Wien und vice-versa besondere Begünstigungen gewährt werden.

Bei der Ersten k. k. priv. Donau-Dampfschiff-fahrts-Gesellschaft werden die für den Getreide- und Mahlproducte-Rhein-Exportverkehr in die Kundmachung vom März d. J. bekannt gegebenen Refacten auch für Aufträge bei einem ab 1. August bis Schluss der Schifffahrtssaison 1891 im Frag-

el. A refraktári feladatok az eredeti feladati végvények előmunka-fására folyósítatlak, a mely végvény legkésőbb 1892 január 1-ig terjesztendő be, ellenkező esetben minden igény a refraktári megszűnik. Ezen hirdetésnyel II. polkákunk érvénye július 31-én pótlás nélkül megszűnik.

Egy új szárazföldi út tervével foglalkoznak behatározás az állam részéről Angliában, mely Bécsen és Saloniki vezetése keresztül. A főpostapártig ajánlatára és a kereskedelmi hivatal engedélyével a közeli irányban egy vasúti fellegvárát Bécsbe és innen Nisich és Salonikié menni, hogy azokat az előnyök kifejtése, melyeket ez a vasúti vonal rejtene magába az Angolország, Egyiptom, Kelet-India, Kelet-Afrika, Ausztrália és a közel Kelet közötti forgalomnak a postai, személyszállítás és áruforgalom tekintetében a Brindisi keresztlé vezető eddigi vasútvonalnál szemben. Ezen útjában a brit vasúti hivatalnak különösen a nisz-saloniki vonalat fogja beható tanulmánya tárgyává tenni ama biztosítók tekintetében, melyeket az a forgalom biztonságja és gyorsaságára nézve nyújt.

Zsárlítási kedvezmények és tarifaügylek.

Értésítés. Német-osztrák magyarázó kikötők kötelek. Fentli kikötők díjazása II. rész 3. fejeleték 1891. évi augusztus 15-én az 1. példákhoz az értesítés. Tartalmát az új feltételeket a 13. és 43. kivételével díjazásnak vonatkozólag az értesítés mellékletét illeti és érvényes költsémszavakat. (Verordn. III. 86. sz. 98. k. 12.)

Congrad, Kis-Kún-Szállás, Szeged, Soloth, Oradea, Vahkány, O-Besseny, Nagy-Sz. Miklós, Szarháza, Ház-Sz. Péter, Vajdas, Mokrin, Nagy-Kikinda, St.-Hubert, Temesvár-Gyárváros, Remete, Rókas, Popólovacz, Saah, Zabolty, Vojkik, Gattaja, Morozoff-Szabad, Gyertyanos, Zaslavin, Roman-Bogán, Delta, Stefanora-Moravica, Veresz, Jasenovca, Fohertomul, Buzias, Jan, Rakasida és Gyevricz a szab. osztr.-magyar áll. v. társaság helyi állapításában II. rész 1-6 fejeletében II. csoportban II. és az osztr.-magyar áll. v. társaság helyi állapításában III. rész 1-6 fejeletében foglalt osztr. állományok 1891. évi december hó végéig. Legtöbb 5000 tonna minimális mennyiség elszállítás esetén. (Vasúti sz. K. K. 9186.)

Magyar Szeged, Soloth, Oradea, Vahkány, O-Besseny, Nagy-Sz. Miklós, Szarháza, Ház-Sz. Péter, Gyertyanos, Vajdas, Mokrin, Nagy-Kikinda, St.-Hubert, Zabolty, Gyertyanos, Bergecz, Szakálháza, Temesvár-Josefváros, Temesvár-Gyárváros, Remete, Rókas, Saah, Zabolty, Vojkik, Gattaja, Morozoff-Szabad, Gyertyanos, Zaslavin, Roman-Bogán, Delta, Stefanora-Moravica, Veresz, Jasenovca, Fohertomul, Buzias, Jan, Rakasida és Gyevricz a szab. osztr.-magyar áll. v. társaság helyi állapításában II. rész 1-6 fejeletében II. csoportban II. és az osztr.-magyar áll. v. társaság helyi állapításában III. rész 1-6 fejeletében foglalt osztr. állományok 1891. évi december hó végéig vizsztatott után alkalmazvány hirdetéselt II. Legtöbb 5000 tonna minimális mennyiség elszállítás esetén. (Vasúti sz. K. K. 9186.)

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Budapest, 1891. aug. 8. (Kálnoky & Simon).

Mielőtt malmaink csak egy zsák lisztet is előállítottak volna az új típusokra szerint és a nélkül, hogy a kereskedők tisztában lettek volna azzal, hogy az eladással a fogyasztók nem-e fogják nehezségeket támasztani, e két folyamán a belföldön igen élénk üzlet keletkezett. Ezen körülmény azt bizonyítja, hogy mily nagy a bizalom egyrészt a budapesti malmai iránt, másrészt pedig az ár- és a fogyasztási viszonyok egységének alakulása iránt; a vásárlásokban a legnagyobb részt a budapesti piac vette, a hét végé felé azonban egészen tekintély megnövekedett a belföldről és Csehszázaliról is. Kívánatos volna, hogy az új típusok szerinti gyártás mielőtt elterjedjen, hogy a vidéki és az osztrák malmai is indíttatva lássák magukat, hogy az elfogadják.

Az új típusokkal való üzlet kezdetével malmaink teljesen meg lehetnek elégedve.

Kivelti fogyasztási helyeinkről, sajnos, még most sem jelenthetünk semmit; habár az értékesítés jobban és gyorsabban, mint azelőtt, mégis az árak nagy eltérése miatt csak kevés által való költődés. Malmaink azonban (ahárk készletről is) azáltal a kellemes helyzetben vannak, hogy az eladást nem kell érdeklődni, mert az érem a lehető legkisebb mérvű és a készletek, a 0—2 százmotok kivétel, teljesen elfogytak.

A takarmánygyártó forgalma igen szűkírt irányzatot követett és szimn körpában, ugy, mint görömökben nagyobb kőtegek törtéthettek. Az árak emelkedő irányban változtak; árjegyzéseink (új típusok szerinti):

0	1	2	3	4	5	6
17.10	16.40	15.80	15.30	14.80	14.10	12.90
			7	8	F	G
		10.90	7.40	5.40	5.	—

lichen Verkehe aufgeführten Gesamtquantum von 10,000 q gewährt. Die Refaction werden an den Aufbeher gegen Vorlage der Dr. Frachtreise liquidirt, welche Documente bis längstens Ende Januar 1892 vorzulegen sind, widrigenfalls jeder Refaction-Anspruch erlischt. Der II. Nachtrag zu dieser Kundmachung trat mit 31. Juli d. J. ohne Ersatz ausser Kraft.

Eine neue indische Ueberlandroute über Wien und Saloniki wird in England einer eingehenden Untersuchung von staatswegen unterzogen. Ueber Vorschlag des General-Postmeisters und mit Genehmigung des Handelsministers dürfte sich demnächst ein Eisenbahn-inspector nach Wien und von hier nach Nisich und Salonich begeben, um über die Vortheile zu berichten, welche diese Bahnroute für den Post-, Passagier- und Güterverkehr zwischen England, Egypten, Ost-Indien, Ost-Afrika, Australien und dem fernen Osten gegenüber der bisherigen Route über Brindisi bieten würde. Hierbei soll der britische Bahnbauamt insbesondere die Linie Nisich-Salonich einem eingehenden Studium bezüglich der Birtzgefahr unterziehen, welche dieselbe für die Sicherheit und die Schnelligkeit des Verkehrs bietet.

Transportbegünstigungen und Tariffwesen.

Kundmachung. Deutsch-österreichisch-ungarischer Seehafenverband. Am 15ten August 1891 tritt der Nachtrag I zu dem Verbands-Gattarif Theil II, Heft 3 für abgenommenen Verkehr in Kraft. Dieser Nachtrag enthält neue Frachttariffe des Ausnahmestarfes A und A II (Güter) und ermäßigten Frachttarif für den Transport von Holz und Holzprodukten. (Verordn. Nr. 91038.)

Für Getreide von Congrad, Kis-Kún-Szállás, Szeged, Soloth, Oradea, Vahkány, O-Besseny, Nagy-Sz. Miklós, Szarháza, Ház-Sz. Péter, Vajdas, Mokrin, Nagy-Kikinda, St.-Hubert, Zabolty, Gyertyanos, Bergecz, Szakálháza, Temesvár-Josefváros, Remete, Rókas, Popólovacz, Saah, Zabolty, Vojkik, Gattaja, Morozoff-Szabad, Gyertyanos, Zaslavin, Roman-Bogán, Delta, Stefanora-Moravica, Veresz, Jasenovca, Fohertomul, Buzias, Jan, Rakasida und Gyevricz nach dem im Nachtrage II der Localtarife der St. E. G. Theil II, Heft 1, Gruppe I, 1. und nach dem in dem Oesterr.-Ungar. Verbands-Gattarif, Theil II, Heft 1, 2. und 3. enthaltenen sater. Stationen sind Ermäßigungen hinsichtlich im Rückvertragswege bis Ende December 1901. Bei Aufhebung eines Minimumquantums von 5000 Tonnen. (Vasúti sz. K. K. 9186.)

Für Getreide von Szeged, Soloth, Oradea, Vahkány, O-Besseny, Nagy-Sz. Miklós, Szarháza, Ház-Sz. Péter, Gyertyanos, Vajdas, Mokrin, Nagy-Kikinda, St.-Hubert, Zabolty, Gyertyanos, Bergecz, Szakálháza, Temesvár-Josefváros, Temesvár-Gyárváros, Remete, Rókas, Saah, Zabolty, Vojkik, Gattaja, Morozoff-Szabad, Gyertyanos, Zaslavin, Roman-Bogán, Delta, Stefanora-Moravica, Veresz, Jasenovca, Fohertomul, Buzias, Jan, Rakasida und Gyevricz nach dem im Nachtrage II der Localtarife der St. E. G. Theil II, Heft 1, Gruppe I, 1. und nach dem in dem Oesterr.-Ungar. Verbands-Gattarif, Theil II, Heft 1, 2. und 3. enthaltenen sater. Stationen sind Ermäßigungen hinsichtlich im Rückvertragswege bis Ende December 1901. Bei Aufhebung eines Minimumquantums von 5000 Tonnen. (Vasúti sz. K. K. 9186.)

MARKTBERICHT.

Budapest, 8. August, 1891. (Kálnoky & Simon).

Bevor unsere Mühlen nach nur einen Saak Mehl neuer Type fertig gestellt haben und ohne dass die Kundschafft mit sich darüber im Reinen gewesen wäre, ob ihr kein Wiederverkauf seitens des Consums keine Schwierigkeiten herbeiführt, hat sich im Laufe dieser Woche ein sehr lebhaftes Geschäft im Inlande entwickelt. Es zeugt dies eben, welches Vertrauen man einerseits den Budapester Mühlen, andererseits aber einer gesunden Einföhrung der Preis- und Absatzverhältnisse entgegenbringt; an den Käufen hat sich zumeist der Budapester Platz betheiligt, doch sind gegen Schluss der Woche auch ganz bedeutende Aufträge des Inlandes, sowie aus Böhmen eingelaufen. Es wäre zu wünschen, dass die neue Typung sehr bald Verbreitung finde, damit auch die Provinz- und österreichischen Mühlen Veranlassung finden mögen, sich derselben anzuschließen.

Mit der Inauguration des Geschäfts in neuer Type können unsere Mühlen nur zufrieden sein.

Von unseren Exportabgabengebieten haben wir leider noch immer wenig zu berichten; wenn auch bessere und mehr Föhrung als vordem vorhanden ist, so konnte es des grossen Preisabfalls wegen leider nur zu wenig Geschäften kommen. Unsere Mühlen sind jedoch (wenig auch gezwungen) in der angenehmen Lage, Verkäufe nicht forciren zu müssen, da das Getreid sich äusserst münner ist, die Lager jedoch bis auf 0—2 total gerüumt erschienen.

Futterstoffe verkehrten in recht fester Tendenz und dürften grössere Abschlässe auf Termine sowohl in feiner, als grober Klein- und Stange gekommen sein. Preise bewegen sich in aufwärtsberührender Richtung.

Wir notiren durchschnittlich neue Type:

Nr.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	17.10	16.40	15.80	15.30	14.80	14.10	12.90	10.90	7.40
								F	G
								5.40	5.—

EISELE JÓZSEF

réz-, érczmű- és gőzkazángyára. — Kupfer-, Metallwaaren- und Dampfkesselbau-Fabrik.
V., külső váci-út 138. szám. **BUDAPEST. V.,** äussere Waitznerstr. Nr. 138.

Gőzkazánokat

készít minden nagyságban és alakban a legjobbaknak bizonyult szerkezetek szerint, továbbá STEINMÜLLER-féle szabad, vízszintes gőzkazánokat, 12 légköri használati gőznyomásig; azonkívül évváltal mindennemű vastartókat, vas-szerkezeteket, vastartályokat víz, szesz, petrolum, olaj, melasse stb. számára; vaslemez kénnyel s szabadalmazott POLLAČEK-féle gőzkazán tápvíz-tisztító készülékeket minden nagyságban.

Az esztergyózó osztály

készít s tart raktáron mindennemű gőzkazán, gőzgép, gőz- és vízvezeték felszereléseket (Armaturen); azonkívül mindennemű más e szakmába vágó munkák elvállaltatnak s pontosan készítetnek.

A rézműves osztály

készít mindennemű *szőke- és szeszgyári berendezéseket*, évváltal továbbá *szes-, petrolum- és festékgyári berendezéseket; szintnyú vegyszeti gyárak mindennemű berendezéseit.*

Raktáron tart minden nagyságban forrasztott vörös- és sárgaréz csöveket.

Dampfkessel

werden in jeder Grösse und Form nach den a merkannt besten Constructionen angefertigt, ferner patentirte STEINMÜLLER'sche *Wasserröhre-Dampfkessel* bis zu 12 Atm. Betriebs-Überdruck. Ausserdem werden alle vorkommenden *Kesselschmelzarbeiten* wie Reservoirs, Eisenconstructionen, Träger, eiserne Sohornsteine in der tadellosten Ausführung angefertigt. Die patentirten POLLAČEK'schen Speisewasser-Reinigungs-Apparate werden in allen Dimensionen ausgeführt.

Armaturen

für Dampfkessel-Anlagen, für Maschinen Dampf-u. Wasserleitungen werden angefertigt u. wird von denselben stets ein *grosses Lager gehalten*, ausserdem werden alle in das *Fach der Drehereis*schlagenden *Arbeiten* aufs pünktlichste ausgeführt.

Apparate

Die Kupferschmiederei verfertigt bestens complete *Brennerei-u. Zuckerrfabriks-Einrichtungs-Apparate*; ausserdem *Petroleum-Fabriks, Bierbrauerei* ebenso allerlei *chemische Fabriks-Einrichtungen*.

Stets grosses Lager von gezeigten Kupfer- und Messing-Röhren.

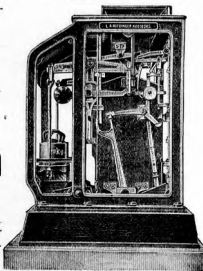
Aichfähige

(Laut Dekret 765 91 der Kaiserl. Norm. Aich-Kommission in Berlin.)

controll- und regulirfähige patentirte

Riedinger'sche
automatische
Getreide- Waagen

mit Zählwerk, welche
die verwegenen Mengen anzeigen.
Lieferung in Grössen von 5—100 kg.
jedesmal. Füllung = 1500—130000 kg.
stündlicher Leistung.

Bestens anwendbar:
Zum genauen, zuverlässigen, raschen und billigen
Verwiegen von Weizen, Roggen, Gerste, Mais, Hafer,
Mais, Reis, Delsaat und allen Hülsenfrüchten,
Palmkernen, Erdnüssen etc. etc.

Zum Gebrauch beim
Einkauf und Verkauf, zum Füllen von Säcken,
zur Controlle des Betriebes etc.
in Silo- und Bodenspeichern, Anlagen zur
Getreide-Umladung, Mahl- und Oelmühlen,
Malzfabriken, Brauereien und Brennereien
etc. etc.

Nähere Auskünfte ertheilen die

General-Verkäufer:
MAETZ & Co.
Berlin N.W.
Spener-Strasse 32.

Ein Obermüller.

gegenwärtig in Stellung, der sich mit Prima-Zeugnissen über seine langjährige Thätigkeit als Obermüller ausweisen kann, theoretisch und praktisch reiche Erfahrung besitzt, der ungarischen, deutschen u. slavischen Sprache in Wort und Schrift mächtig ist, wünscht seinen gegenwärtigen Posten zu ändern. Geneigte Zuschriften unter Chiffre »Moderne Müllerei 300« an die Administration dieses Blattes erbeten.

NEUE
Aspir-Molton
sowie Filtertüche jeder Qualität
Fabrik Adolf Keiler
Berlin N. 24.

INSERATE

für den
Magyar Molnár- Ungar. Müller
werden aufgenommen in der Admi-
nistration
Budapest V., Erzsébet-tér 19. sz.
wo auch die näheren Bedingungen be-
kannt gegeben werden.

London

Ein erfahrener Agent mit bes-
ten Referenzen, sucht für
London die Vertretung einer
leistungsfähigen Mehlmühle u.
erbitet Offert unter L. 4087.
an Rudolf Mosse, Leipzig

Malomköveket

szállít leg-
olcsóbban
jótállás
mellett
fogja a fő-
zetes
nélkül

Trapp József

malomkö-gyára,
PILSEN—BUDAPEST, Bajza-utca 1. sz.

Mühlsteine

lietort
billigt
unter
Garantie
ohne
Anzahlung

Josef Trapp

Mühlsteinfabrik,
PILSEN—BUDAPEST, Bajzagasse Nr. 1

REDLICH, OHRENSTEIN & SPITZER

Budapest, akadémia-utca 9.
Beocsin, utolsó posta Pétervárad.
Szerb quarcezhól való malomkövek gyára.

Ajánlják malomköveket, melyek az 1890. évi bécsi mező- és erdőgazdasági kiállításra a legnagyobb kitüntetéssel, a díszokmányal lettek jutalmazva, egy a finom mint a keményöröslés malomipar szempontjából. Szíves megkeresések vagy közvetlenül vagy a czég magyarországi főképviselete **Geltner és Rausch, Budapest** czimén keretnek.

LEDER
Weaver's Patent-Frictions-
RIEMENSCHNEN-BANDACEN.
Erste ungar. Riemenleder- und Maschinenriemenfabrik.
LEDERHANDLUNG.
Max Margulies v. **BUDAPEST,**
Fabrikngasse 47.
RIEMEN

GUTJAHR & MÜLLER

BUDAPEST

Malomépitészeti gépgyár és vasöntöde.

Reconstruálnak és építenek mindenféle műmalmokat, a világghres magy. rendszer szerint, egy mint magas, félmagas és sima gyűlére, készítenek mindenféle malombereendezési gépeket, hajtógépeket, ugymint: gőzgépeket, vízikerekeket, turbinákat, transmissiókat, továbbá: trieuróket és gázmotorokat.

Arjegyzekeket bérmentve küldenek.
Tervrajzokkal és költségvetésekkel kívánatra szolgálunk.

Mühlenbau-Maschinenfabrik und Eisengiesserei.

Reconstruieren und bauen Kunstmühlen für Hoch- (Griesmüllerei) nach berühmtem ungarischen System, Halbhoch u. Flachmüllerei; fabricieren allerlei Müllermaschinen, Dampfmaschinen, Wasserräder, Transmissions-Anlagen, ferner Gasmotoren und Trieur.

Cataloge versenden franco.

Pläne und Kostenvoranschläge auf Wunsch.

PATENTE

erwirken in allen Staaten

LUDWIG v. BENEDEK & Co.

Patent-Bureau BUDAPEST, Muzeum-körút Nr. 10.

Mittelt Circular-Erlassens Z. 23324/86 des h. k. ung. Handelsministeriums dem Vertrauen der Erfinder empfohlen.

Jährlich über 500 Patent-Erwirkungen.

Egér- és patkányfogók

Készít a mocsok és kőzetek között behelyezni, mert szerkesztet lesznek elmozdításra.

Maschinenfabrik FRANZ SCHÖN N.

WIEN, IV. Allee-gasse 12.

Erste oest.-ung. Fabrik für elektrische Beleuchtung u. Kraftübertragung

B. ECCER & Co

Budapest, VII. Huszár-gasse 7. — Wien, V. Griesgasse 36.

Elektr. Beleuchtungs-
Installation. — Gäh-
laugen. — Beleuch-
tungskörper. — Tele-
phon-Einrichtungen.

„Berliner Universal Transmitter“
Feuertelegraf. Wächtercontrolle. Haustelegraf.
Projecte u. Kostenvoranschläge prompt u. gratis.

